

Izvješće Uprave

NOVA HRVATSKA BANKA d.d., Zagreb
Uprava

GLAVNOJ SKUPŠTINI

IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA

UVOD

U skladu sa člankom 250.a Zakona o trgovačkim društvima Uprava podnosi Glavnoj skupštini ovo godišnje Izvješće o stanju društva.

Ovo izvješće se odnosi na 2022. godinu, a uključuje i promjene i važne događaje koji su se dogodili u razdoblju od 01.01.2023. do dana sastavljanja ovog Izvješća.

U ovom Izvješću prikazan je razvitak i rezultat poslovanja Banke u naprijed navedenom razdoblju te financijsko stanje u kome se Banka nalazi, uz opis glavnih rizika i nesigurnosti kojima je Banka izložena. Izvješće daje uravnotežen prikaz i potpunu analizu razvoja i rezultata poslovanja Banke te položaja Banke u skladu s opsegom i složenošću njezina poslovanja. U mjeri u kojoj je to potrebno za razumijevanje razvoja, rezultata poslovanja i financijskog položaja Banke analiza uključuje financijske i druge pokazatelje koji se odnose na pojedine poslove, uključujući i obavijesti o zaštiti okoliša i o radnicima. U analizi se dodatno objašnjavaju iznosi navedeni u godišnjim financijskim izvješćima Banke.

Izvješće prikazuje i sve važnije poslovne događaje koji su se pojavili nakon proteka poslovne 2020. godine, očekivani razvoj Banke u budućnosti, djelovanje Banke na području istraživanja i razvoja, obavijesti o stjecanju vlastitih dionica Banke, informaciju o podružnicama i poslovnica Banke. Izvješće daje i podatke o upotrebi financijskih instrumenata te podatke važne za prosudbu stanja imovine Banke, njezinih obveza, Bančinog financijskog položaja, dobiti i gubitka, ciljeva upravljanja financijskim rizicima i politikama uključujući i politiku poduzimanja mjera zaštite od gubitka u pojedinim važnijim vrstama predviđenih poslova koji se posebno računovodstveno iskazuju kao i izloženost Banke cjenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku tijeka gotovine.

Poštovani dioničari, zaposlenici, klijenti i poslovni partneri,

dopustite mi da Vam u ime Uprave Nove hrvatske banke d.d. predstavim najvažnije informacije i pokazatelje iz Godišnjeg izvješća za 2022. godinu.

Bila je to vrlo turbulentna i izazovna godina, prvenstveno zbog geopolitičke situacije uzrokovane krizom u Ukrajini, koja je značajno utjecala na poslovanje Banke, posebno se odrazivši na njenu likvidnost zbog iznenadnog i značajnog povlačenja depozita klijenata. Dana 26. veljače 2022. godine Banka je službeno izvijestila Hrvatsku narodnu banku (HNB) o svojoj nelikvidnosti i postojanju okolnosti iz Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava. Nakon što je i Europska središnja banka utvrdila da Banka propada ili će vjerojatno propasti zbog njene situacije u pogledu likvidnosti, Jedinostveni sanacijski odbor i HNB donijeli su po hitnom postupku odluku o moratoriju u trajanju od 48 sati i nakon toga odobrili sanacijsku shemu za Banku.

Dana 1. ožujka 2022. godine otvoren je postupak sanacije nad Bankom i primijenjen je instrument sanacije, koji podrazumijeva prodaju dionica Banke i prijenos vlasništva na Hrvatsku poštansku banku d.d. (HPB). Vođenje Banke i funkciju svih tijela Banke tijekom sanacije preuzeli su Hrvatska narodna banka i Sanacijska uprava. Nakon završetka procesa sanacije HPB, kao novi vlasnik Banke, mijenja naziv Banke u Nova hrvatska banka d.d. (NHB). Imenovana je nova Uprava, te je u vrlo kratkom razdoblju proveden i cjelokupni rebranding. Ulaskom u HPB Grupu Banka je stabilizirala svoje poslovanje i nastavila redovno poslovati, te uredno ispunjavati sve svoje obveze. Uspješno su razriješeni svi odnosi s prijašnjim vlasnikom, Sberbank, uključujući i financiranje, koje je preuzela HPB, licence za nematerijalnu imovinu, te su usklađene i podmirene sve otvorene stavke. Posebnim paketom mjera,

Izješće Predsjednika Uprave

koje je poduzela Sanacijska uprava, zadržani su ključni zaposlenici, u cilju kvalitetnog nastavka redovnog poslovanja.

Obzirom na gore navedene okolnosti, govoreći o rezultatima poslovanja u 2022. godini jednako je važno usporediti ih s prethodnom godinom, ali i s učinkom, koji je na poslovanje imala geopolitička situacija i sanacija Banke.

Banka je 2022. godinu završila s gubitkom nakon poreza u visini od 249 milijuna kuna. Operativno poslovanje Banke bilo je unatoč svim izazovima stabilno, te su u najvećoj mjeri očuvani kamatni i nekamatni prihodi, s kontinuiranim upravljanjem efikasnosti troškova. Kao osnova za stabilizaciju poslovanja primarno težište bilo je na zadržavanju odnosa s postojećim klijentima u svim segmentima. Rezultat toga je vidljiv u povratku velikog dijela izgubljenih depozita i u blagom rastu kreditnog portfelja. Negativan rezultat primarno je posljedica neredovitih aktivnosti, prilagodbe standardima Grupe i trenutno nepovoljnog makroekonomskog okruženja, priprema za očekivanu integraciju, dodatnih rezervacija za sudske tužbe, te troškova projekta uvođenja valute euro. Ukupni rezultat iz redovnog poslovanja (s isključenjem spomenutih utjecaja) je neto dobit u iznosu od gotovo 26 milijuna kuna, unatoč razdoblju ograničene poslovne aktivnosti tijekom krize likvidnosti, odnosno sanacije. Iako je Banka zabilježila gubitak, važno je napomenuti da je razina kapitala ostala na zadovoljavajućim razinama.

Regulatorni kapital Banke krajem 2022. godine iznosi 1.090 milijuna kuna, pri čemu se pad kapitala u 2022. godini prvenstveno odnosi na ostvareni gubitak i efekt smanjenja rezervi za fer vrijednost portfelja vrijednosnih papira, koji se vrednuje kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Rast rizično ponderirane aktive (6%) rezultirao je nižom stopom adekvatnosti ukupnog kapitala u odnosu na prošlu godinu, koja iznosi 14,75%, no uz zadržavanje dobre kapitaliziranosti Banke, koja je viša od regulatornih zahtjeva.

Likvidna imovina Banke u 2022. godini smanjena je u odnosu na 2021. godinu zbog odljeva depozita klijenata u prvom tromjesečju godine. Nakon preuzimanja od strane HPB-a, NHB je godinu završila na zadovoljavajućoj razini rezervi likvidnosti, koja se na datum 31.12.2022. sastoji od 1.154 milijuna kuna novčanih sredstava i potraživanja kod HNB-a, kao i 370 milijuna kuna utrživih nezaloženih vrijednosnih papira. LCR pokazatelj na dan 31.12.2022. (koeficijent likvidnosne pokrivenosti) niži je za 8% od završetka 2021. godine, te se nalazi na razini od 133%, što je znatno više od regulatornog limita od 100%.

Banka je godinu završila s manjim brojem primarnih klijenata u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog gubitka klijenata uslijed procesa sanacije. Važno je istaknuti da je nakon razdoblja sanacije vraćeno povjerenje klijenata, vidljivo u blagom porastu broja primarnih i aktivnih klijenata u odnosu na razdoblje neposredno nakon sanacije.

Unatoč razdoblju krize u kojem je Banka pretrpjela značajan odljev depozita (2.748 milijuna kuna ili 38%), baza depozita je povećana u svim klijentskim segmentima, pa je do kraja godine vraćeno 781 milijuna kuna ili 28% volumena izgubljenog uslijed krize, te je smanjeno financiranje od strane HPB Grupe u odnosu na razdoblje sanacije. Održana je baza kredita, te su ukupni bruto krediti povećani u odnosu na prethodnu godinu za 3% (više od 220 milijuna kuna). Stabilnost kredita i kontinuirani rast depozita svjedoče o uspješnom nastavku poslovanja.

Prihod od naknada smanjen je u odnosu na prethodnu godinu, također prvenstveno kao posljedica krizne situacije i postupka sanacije, ali su prihodi i transakcije tijekom godine stabilizirani, uz značajan oporavak. Troškovi su u iznimno zahtjevnom okruženju inflacije održani na razini prethodne godine, uz izuzetak troškova nužnih za provođenje projekta konverzije u valutu euro.

Omjer neprihodujućih kredita (NPL), u odnosu na prethodnu godinu je povećan, primarno uslijed prilagodbe izračuna i usklađenja s politikama Grupe, te nepovoljnog makroekonomskog okruženja, iako je Banka uspješno upravljala neprihodujućim portfeljem, putem rane i kasne naplate, te prodaje neprihodujućih izloženosti stanovništva.

Izvješće Predsjednika Uprave

Osim uspješno realiziranog primarnog cilja stabilizacije poslovanja i povrata povjerenja klijenata, Banka je tijekom cijele godine bila posvećena radu na prilagodbi poslovanja za prelazak na novu nacionalnu valutu euro, kao i pripremnim radnjama za planiranu integraciju u HPB tijekom 2023. godine.

Uvođenje eura kao nove nacionalne valute bio je vrlo zahtjevan projekt, koji je Banka uspješno realizirala nakon 18 mjeseci priprema, s više od 120 uključenih zaposlenika, te uz suradnju s više od 20 dobavljača. Intenzivnim priprema, te uspješnom realizacijom svake faze projekta sama konverzija prošla je u skladu s planom. Tijekom razdoblja priprema za uvođenje eura Banka je redovito i pravovremeno obavještavala svoje klijente o svim promjenama, koje ih očekuju, kao i o dostupnosti usluga Banke.

Stabilnost i kontinuitet poslovanja omogućili su rad i na unapređenju procesa i usluga, poput potpune migracije online usluga na novu svjetski poznatu objedinjenu platformu za internetsko i mobilno bankarstvo, pod nazivom MINT@Nova, s brzim provođenjem i pregledom transakcija i modernim dizajnom.

Prepoznatljivosti novog imena i vizualnog identiteta Banke, kao članice HPB Grupe, doprinijela je marketinška kampanja Dobro došli, dok su sve daljnje marketinške aktivnosti bile vezane uz promociju usluga Banke.

Hvala svim zaposlenicima Banke, koji su se predano i profesionalno nosili sa svim izazovima, koje nam je donijela 2022. godina. Također želim zahvaliti svim našim klijentima i poslovnim partnerima na povjerenju, koje su nam ukazali u godini, koja je za nas bila puna izazova. Iako je pred nama u 2023. godini još jedna prekretnica i zahtjevan projekt integracije Banke u HPB, naš cilj i težište su i dalje klijentima pružati najbolju uslugu i još bolje korisničko iskustvo.

U nastavku Godišnjeg izvješća nalaze se ključni pokazatelji poslovanja u 2022. godini, te financijski izvještaji s mišljenjem revizora za 2022. godinu.

Tadija Vrdoljak
Predsjednik Uprave

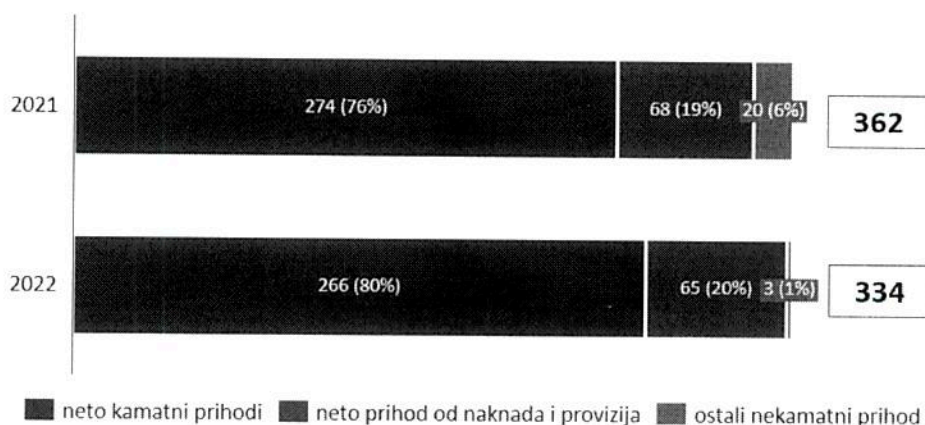
PREGLED KLJUČNIH POKAZATELJA (u milijunima HRK)	2022.	2021.
Ukupna aktiva	9.289	11.090
Depoziti od klijenata	5.263	7.898
Bruto krediti klijentima	7.705	7.465
Poslovni prihodi	408	442
Poslovni rashodi	363	308
Dobit prije poreza	(258)	43
Dobit / (gubitak) nakon poreza	(248)	33
Operativni rezultat nakon troškova, prije rezervacija i plaćenih sudskih sporova	90	146
Broj zaposlenih	457	478
Broj poslovnica	30	30

Operativni rezultat

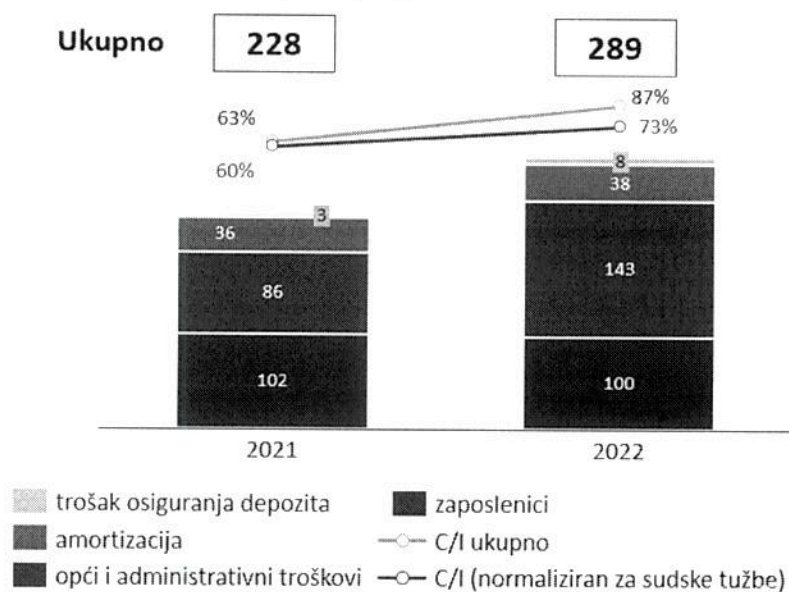
Operativni rezultat Banke je u 2022. smanjen u odnosu na 2021. godinu, najviše zbog negativnog rezultata trgovanja vrijednosnicama, uslijed navedenog razdoblja krize i zaustavljene kreditne aktivnosti, te porasta troškova prilikom uvođenja eura. Kamatni i nekamatni prihodi oporavljeni su nakon sanacije.

Struktura neto prihoda iz poslovanja

U strukturi neto prihoda iz poslovanja dominiraju kamatni prihodi. U 2022. je povećan udio kamatnih prihoda, kao posljedica snažnijeg negativnog utjecaja razdoblja krize i sanacije na prihod od naknada i provizija, te negativnog rezultata trgovanja vrijednosnicama.

Upravljanje troškovima

Porast troškova u 2022. proizlazi iz većeg iznosa plaćenih sudskih tužbi, te troškova uvođenja valute euro, u sveukupnom iznosu 68 milijuna kn. Povećani omjer troškova i prihoda u 2022. većim je dijelom posljedica navedenog porasta troškova, te dijelom smanjenih prihoda.

Strateško težište

Nakon razdoblja sanacije Banka je u 2022. bila fokusirana na samofinanciranje, povratak primarnih klijenata i rast depozita, kao i na učinkovitost naplate, posebno zbog povećane stope inflacije i porasta rizika naplate, osobito u segmentu stanovništva.

U 2022. godini jedan od glavnih ciljeva bio je zadržavanje ključnih zaposlenika, kako bi se zadržala znanja i kompetencije ključne za nastavak redovnog poslovanja. Proces selekcije i

uvođenja novih zaposlenika u posao bio je jedna od zahtjevnijih aktivnosti kroz cijelu 2022. godinu. Kontinuirano se provodilo usklađenje s praksama i politikama HPB Grupe, kao cilj koji će se nastaviti i u 2023. godini, sve do pripajanja s HPB-om.

Prioritet je bio i projekt konverzije u valutu euro, koji je trajao 18 mjeseci, a u sklopu kojeg je angažirano više od 120 zaposlenika, više od 20 dobavljača i 10 ostalih partnera. Sve ključne isporuke su realizirane u skladu s planom, te je Banka uspješno nastavila poslovanje u okruženju nove valute.

Rashod na osnovi neredovitog poslovanja

Negativan rezultat Banke u 2022. godini posljedica je izvanrednih aktivnosti na strani rashoda od kojih su najznačajnije:

- dodatne rezervacije za postojeće i potencijalne sudske tužbe,
- umanjenje vrijednosti i otpis imovine, koja se prestala koristiti prestankom odnosa s bivšom Grupom, te koja se neće koristiti nakon integracije u HPB,
- prilagodba standardima HPB Grupe na području izračuna rezervacija za rizike, te prilagodba trenutno nepovoljnom makroekonomskom okruženju,
- troškovi projekta uvođenja valute euro.

Rezultat iz redovnog poslovanja (s isključenjem spomenutih utjecaja) je neto dobit u visini od gotovo 26 milijuna kuna, unatoč razdoblju ograničene poslovne aktivnosti tijekom krize likvidnosti.

Poslovanje s građanstvom

Tijekom 2022. godine u segmentu usluga za građane Banka je prošla kroz vrlo izazovno razdoblje, uzrokovano prethodno spomenutim procesom sanacije i promjene vlasništva.

Osim svih poslovnih, tehničkih i operativnih aktivnosti za osiguravanje kontinuiteta poslovanja i stabilnosti usluga Banka je paralelno u vrlo izazovnim rokovima odradila i potpunu promjenu vizualnog identiteta usluga (rebranding) na svim platformama i prodajnim kanalima (online, poslovnice, posrednički i Bank-at-Work kanal), te sve popratne prilagodbe ugovorne i korisničke dokumentacije. Banka je klijentima pristupila s pravovremenim informacijama i proaktivno. Osim provedenih akcija i kampanja vraćeno je povjerenje klijenata, što se vidi u blagom porastu broja aktivnih klijenata u odnosu na razdoblje neposredno nakon sanacije. U odnosu na prethodnu godinu broj aktivnih klijenata¹ u 2022. godini smanjen je za 7% i iznosi 75 tisuća u odnosu na 81 tisuću na kraju prethodne godine.

Geopolitička situacija utjecala je i na snažan pad depozita stanovništva, koji su od početka krize do zadnjeg dana sanacije smanjeni za 890 milijuna kuna ili 23%. Zbog pada oročenih depozita izazvanih krizom poseban je naglasak stavljen na cilj zadržavanja i prikupljanja depozita u skladu s fokusom Banke na samofinanciranje. Volumen depozita stanovništva je na kraju godine iznosio 3.185 milijuna kuna, što je 6%, odnosno 180 milijuna kuna porasta u odnosu na zadnji dan sanacije.

Unatoč obustavi kreditiranja u ožujku, a zahvaljujući poduzetim aktivnostima, Banka je već u travnju postigla gotovo redovni mjesečni volumen kreditnih plasmana, dok je u idućim mjesecima zabilježen čak i rast plasmana u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Bruto kreditni portfelj na kraju godine iznosi 4.707 milijuna kuna. Tijekom 2022. godine Banka je dva puta uspješno prodala neprihodujući portfelj.

¹ Aktivni klijent ima otvoren najmanje jedan račun, definiran prosječni mjesečni saldo, te je samoinicijativno obavio transakciju u posljednjih 6 mjeseci

Banka je u trećem tromjesečju 2022. godine uvela novi proces automatskog odobravanja i revidiranja limitnih proizvoda (dopuštena prekoračenja; Debitna na rate) koji je doprinio povećanju broja odobrenih proizvoda.

U segmentu plaćanja računa građana na prodajnim mjestima Tiska i Konzuma u 2022. godini Banka je sklopila suradnje s izdavateljima računa u 13 hrvatskih gradova. Kontinuirano se radilo na unapređenju i promociji same usluge, a to dokazuju i rezultati i pozicija na tržištu s udjelom od više od 40%.

Uz zahtjevan rebranding i konverziju u valutu euro, u 2022. godini unaprijeđene su online usluge za građane potpunom migracijom na novu svjetski poznatu objedinjenu platformu za internetsko i mobilno bankarstvo, a to je platforma pod nazivom MINT@Nova, s bržim provođenjem i pregledom transakcija i modernim dizajnom. Nakon migracije korisnika fizičkih osoba na novu MINT@Nova platformu u razdoblju od rujna do kraja 2022. godine zabilježen je kontinuirani rast broja korisnika u visini od ukupno 6%. Bez obzira na sve izazove, koje je Banka prošla, a koji su povezani s online uslugama, broj transakcija putem online kanala za fizičke osobe ostaje na razini 2021. godine.

Značajan porast korištenja kartica prisutan je kod kupnje na Internetu, i to 28% u kartičnom volumenu, te 19% u broju kartičnih transakcija, čemu su svakako pridonijele funkcionalnosti kartica i pogodnosti za korisnike. U 2022. godini povećane su aktivnosti prema korisnicima kartica za ugovaranje i korištenje novog online bankarstva zbog pojednostavljenja autorizacije kartičnog plaćanja na Internetu, te mogućnosti dijeljenja kupovine na rate, što je dodatno unaprijedilo korisničko iskustvo.

U 2022. godini u suradnji s dobavljačem kartica i kartičnim procesorom realiziran je projekt tehničkog unapređenja kartica promjenom čipa, koji omogućuje dodatnu zaštitu klijenata od prijevara, te lakše korištenje kartice. Uspješno je završen projekt migracije debitne Maestro kartice, koja se povlači s tržišta, te se uvodi Debit Mastercard kartica, koja omogućuje povećani stupanj sigurnosti i pogodnosti za klijente.

Banka u suradnji sa svojim poslovnim partnerima i dalje u redovnoj ponudi ima široku paletu nebankovnih proizvoda: proizvode osiguranja, ulaganje u investicijske fondove, te ulaganje u dobrovoljnu mirovinsku štednju.

Poslovanje s pravnim osobama

U poslovanju s pravnim osobama broj klijenata je uslijed krize i razdoblja otežanog poslovanja smanjen, te je na kraju 2022. godine bilo 4,5 tisuća aktivnih klijenata², što predstavlja smanjenje u visini od 21% u odnosu na prethodnu godinu, kada ih je bilo 5,7 tisuća.

Usljed krize odljev depozita bio je 1.858 milijuna kuna ili 56% volumena, uspoređujući zadnji dan sanacije s danom prije početka krize. U razdoblju nakon sanacije do kraja godine vraćeno je 43% odnosno 638 milijuna kuna izgubljenih depozita.

Zbog postupka sanacije Banke tijekom 2022. godine Banka je bila primarno fokusirana na zadržavanje odnosa s postojećim klijentima, kao i na održavanje kvalitete postojećeg portfelja u situaciji, u kojoj se još uvijek osjećaju posljedice pandemije COVID-19. Nastavljene su redovne i akvizicijske aktivnosti, te je ostvaren rast ukupnih plasmana u visini od 10%, u odnosu na završno stanje 2021. godine. Na kraju 2022. godine kreditni portfelj pravnih osoba

² Aktivni klijent ima otvoren najmanje jedan račun, definiran prosječni mjesečni saldo, te je samoinicijativno obavio transakciju u posljednjih 6 mjeseci

iznosi 2.946 milijuna kuna. Banka je tijekom cijele godine klijentima omogućavala korištenje plasmana iz ugovorenih suradnji s HBOR-om i HAMAG BICRO-om.

Vidljiv je i oporavak u dijelu transakcijskog poslovanja kroz rast broja transakcija (37% povećanje broja platnih naloga) i volumena transakcija (60% povećanje) u odnosu na razdoblje od završetka procesa sanacije banke do kraja 2022. godine.

U segmentu poslovanja s malim i srednjim poduzećima kreditni portfelj je povećan u odnosu na prethodnu godinu, te je krajem 2022. iznosio 1.568 milijuna kuna (na dan 31.12.2021. 1.402 milijuna kuna).

U segmentu poslovanja s velikim korporativnim klijentima, unatoč izazovima koje je Banka imala u 2022. godini, pokazala je snagu i daljnje jačanje partnerskih odnosa s klijentima. Krajem 2022. godine kreditni portfelj je iznosio 1.511 milijuna kuna, što je porast u odnosu na završetak 2021. godine (1.391 milijuna kuna). Pružanje kvalitetne usluge klijentima u prethodnim godinama doprinijelo je povratku klijenata nakon krize, što je rezultiralo stabilnošću portfelja i nekamatnih prihoda.

Nastavljen je uspjeh na povećanju volumena i transakcija, kojima se financira trgovina (Trade finance), a rezultat je bio 7% veći volumen u odnosu na prethodnu godinu.

Kontinuirani rast tržišnih kamatnih stopa tijekom cijele godine, kao i smanjena volatilnost EUR/HRK valutnog para zbog pristupanja Republike Hrvatske euro zoni, stvorili su dodatni pritisak na prihode od trgovanja obveznicama i FX marže. Navedeno je rezultiralo negativnim rezultatom u segmentu Financijskih tržišta.

Upravljanje rizicima

Cilj je strategije upravljanja rizicima Banke definirati glavne parametre za razborito i kontinuirano upravljanje rizicima, koji nužno proizlaze iz poslovnog modela Banke. Ključna načela osiguranja konzistentnosti adekvatnosti kapitala i likvidnosti integrirana su u sve poslovne aktivnosti, strateško planiranje kroz cijelu organizaciju, te konstantan razvoj poslovanja u skladu s definiranom sklonosti preuzimanju rizika. Redovito provođenje i praćenje testiranja otpornosti na stres u okviru utvrđivanja kapaciteta za podnošenje rizika, u svrhu sveobuhvatnog upravljanja materijalno značajnim rizicima (kreditni, rizik upravljanja kamatnom stopom u knjizi banke, valutni, operativni, koncentracijski rizik), koji su inherentni poslovanju Banke, povećava otpornost Banke na makroekonomski rizik.

Proces osiguravanja adekvatne razine regulatornog i internog kapitala usklađen je s trenutnim i očekivanim regulatornim zahtjevima.

Ključni ciljevi Banke u 2022. godini bili su usklađenje metodologija upravljanja rizicima s HPB-om i priprema za planirano pripajanje Banke u HPB tijekom 2023. godine. Najznačajnije metodološke izmjene u tom smislu odnose se na klasifikaciju klijenata (definicija defaulta na razini klijenta u segmentu stanovništva, promjene u kriterijima za Stage 2 klasifikaciju) i na prilagodbe izračuna rezervacija za prihodujući portfelj (prilagodba IFRS 9 metodologije).

Omjer neprihodujućih kredita (NPL) u odnosu na prethodnu godinu je povećan, primarno uslijed prilagodbe izračuna i usklađenja s Grupnim politikama, provedbe nove default definicije na razini klijenta u segmentu stanovništva, te nepovoljnog makroekonomskog okruženja. Unatoč tome, Banka je zadržala zadovoljavajuću razinu udjela neprihodujućih kredita uspješnim upravljanjem putem rane i kasne naplate, prodajom neprihodujućih izloženosti stanovništva te predanosti menadžmenta Banke.

U području tržišnih rizika i rizika likvidnosti Banka je nastavila unapređivati procese vezane za upravljanje, praćenje i kontrolu izloženosti tržišnim rizicima i riziku likvidnosti prema potrebama poslovanja, u skladu s novim okolnostima. Iz područja rizika likvidnosti Banka je nastavila s aktivnostima poboljšanja sustava izvještavanja u skladu sa zahtjevima i preporukama regulatora, s posebnim naglaskom na pokazatelje kvalitete podataka i unapređenje kontrola regulatornih izvještaja.

Na području rizika promjene kamatne stope Banka je nastavila s unapređenjem procesa vezanog uz upravljanje kamatnim rizikom u knjizi Banke, a sve sukladno preporukama supervizora i najboljim poslovnim praksama.

Na području operativnog rizika redovito se provodi prikupljanje podataka o događajima, koji su nastali zbog operativnog rizika, samoprocjena operativnih rizika organizacijskih jedinica, edukacija i podizanje svijesti zaposlenika o operativnim rizicima (uključujući eksternalizaciju i sustav unutarnjih kontrola) i optimizacija aplikacije za poslove vezane uz sprječavanja prevara, te dodatna unaprjeđena procesa.

Podrška poslovanju

U težištu interesa Banke su i dalje održavanje i optimizacija već postavljenih robotizacija u procesima i upravljanje poslovnim procesima, čiji je cilj povećanje učinkovitosti.

Banka i dalje kontinuirano najviše ulaže u poboljšanje efikasnosti i optimizaciju procesa u dijelu administrativnih (back-office) poslova, pa je u 2022. godini robotizirala proces obračuna i naplate naknada za aktiviranje zadužnica, te poboljšala proces postupanja s policama osiguranja imovine.

U 2022. godini je dodatno povećan broj slanja izlazne dokumentacije prema klijentima putem digitalnog kanala, u cilju smanjenja troškova i potrošnje papira. Ipak, najveći fokus u 2022. godini bile su aktivnosti pripreme i implementacije eura kao nove nacionalne valute, prvenstveno u domeni administracije računa, platnog prometa i prisilne naplate, ali i manipulacija gotovinom u prethodnoj opskrbi klijenata (pravnih i fizičkih osoba) euro kovanicama i novčanicama.

Početak 2022. godine marketinške aktivnosti su pratile poslovni plan s težištem na promociji gotovinskih kredita za građane, ali je nakon izvanredne situacije i sanacije Banke te ulaska u HPB Grupu promijenjen komunikacijsko težište s poslovnih aktivnosti i pokrenut je proces rebrandinga. U iznimno kratkom roku uspješno je lansirano novo ime, vizualni identitet i brand Nova hrvatska banka, a sve je to popraćeno medijskom kampanjom. Kampanje na novoj komunikacijskoj platformi pridonijele su prepoznatljivosti NHB-a na tržištu, a kreativnim rješenjima Banku su dodatno diferencirale od konkurencije.

U svojoj strategiji društveno odgovornog poslovanja Banka je i dalje usmjerena na društvo, djecu, kulturu, ekologiju i sport. U 2022. godini nastavljeno je sponzorstvo najveće nacionalne kampanje sadnje stabala u organizaciji udruge Zasadi stablo „Ne budi panj!“, a u sklopu interne inicijative zaposlenici Banke su 15. godinu zaredom darivali djecu štíćenike Centra za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor te iz svog fonda financijski podržali rad i projekte udruge Mali zmaj i Kolibrići.

Načela korporativnog upravljanja

Ulaskom u HPB Grupu Banka je nastavila razvijati svoja etička načela i korporativne vrijednosti u skladu s novim okruženjem. U svibnju 2022. godine Banka je usvojila novi Etički kodeks. Uvažavajući dobre prakse u HPB Grupi, novi Etički kodeks je javno istaknut na mrežnim stranicama Banke. Na taj način se osim zaposlenika Banke s temeljenim načelima i vrijednostima Banke mogu upoznati i klijenti, poslovni partneri, supervizori, te zainteresirana javnost.

U naše osnovne vrijednosti uvrštene su društvena i ekološka odgovornost. Svjesni smo da bankovne i financijske usluge, koje pružamo, te investicijski proizvodi, koje kreiramo i nudimo, ne utječu samo na živote naših klijenata, nego oblikuju i širu društvenu zajednicu. Posebnu pažnju posvećujemo ponašanju prema našim klijentima. Ono se osniva na načelima transparentnosti, sigurnosti i povjerenja, izbjegavanja sukoba interesa i antikoruptivnog ponašanja, održavanja visoke kvalitete proizvoda i usluga, te jednakosti i poštivanja različitosti. Odnosi Banke prema dioničarima osnivaju se na načelu jednakosti i transparentnosti. Etičkim kodeksom detaljnije su propisana načela ponašanja i u odnosu na ostale važne dionike: ugovorne partnere, zajednicu u kojoj poslujemo, regulatorna tijela, konkurente i naše zaposlenike.

Na operativnoj razini, Banka je u internim aktima propisala jasne odgovornosti u poslovnim procesima, te utvrdila mehanizme upravljanja sukobima interesa i sprečavanju korupcije. Interni kontrolni sustav Banke utemeljen je na suvremenom načelu „3 linije obrane“: poslovni dijelovi i podrška čine 1. liniju obrane, funkcije upravljanja rizicima i funkcija praćenja usklađenosti su 2. linija obrane, unutarnja revizija predstavlja neovisnu 3. liniju obrane.

Važnu ulogu u organizaciji Banke zauzima robusni sustav sprječavanja pranja novca i poštivanja međunarodnih mjera ograničavanja, prevencija prijevара i drugih oblika financijskog kriminala, usklađenost s relevantnim propisima, fer odnos prema klijentima s razvijenim sustavom obrade prigovora, pažljiv odabir poslovnih partnera putem detaljno propisanog procesa nabave, transparentan odnos prema regulatorima i supervizorima, primjerena i pravovremena komunikacija s javnošću, itd.

Za kršenje Etičkog kodeksa ili bilo kakve druge nepravilnosti Banka je razvila interne linije prijavljivanja (whistleblowing), koje omogućuju zaštitu i anonimnost prijavitelja, detaljnu istragu prijavljene nepravilnosti, te sankcioniranje počinitelja nepravilnosti.

Pripajanje Banke Hrvatskoj poštanskoj banci

Hrvatska poštanska banka d.d. kao jedini vlasnik NHB je prilikom stjecanja vlasništva NHB-a u postupku sanacije najavila kao cilj pripajanje NHB-a HPB-u.

U skladu sa time Glavna skupština HPB-a je u kolovozu 2022. donijela odluku o davanju odobrenja za provođenje postupka formalno-pravnog i poslovnog pripajanja Nove hrvatske banke d.d. HPB-u, a slijedom te odluke su Uprava i Nadzorni odbor HPB-a te Uprava i Nadzorni odbor NHB-a u prosincu 2022. godine donijeli odluke o pokretanju postupka pripajanja. Za kraj veljače i početak travnja planira se donošenje odluke o sklapanju Ugovora o pripajanju Nove hrvatske banke dioničko društvo Hrvatskoj poštanskoj banci, dioničko društvo i potpisivanje Ugovora o pripajanju. Namjera pripajanja prethodno je savjetovana s glavnim sindikalnim povjerenicima HPB-a i NHB-a u skladu s referentnim propisima, koji su očitovanjem od 24. veljače 2023. godine potvrdili da se ne protive pripajanju. Po potpisivanju Ugovora o pripajanju predati će se zahtjev prema HNB-u za odobrenje pripajanja i obavijestiti sud te burza i javnost o pripajanju.

Pripajanje se provodi prema posebnim pravilima iz čl. 531. Zakona o trgovačkim društvima: Pripajanje u posebnim slučajevima. Pripajanjem neće doći do povećanja temeljnoga kapitala HPB-a kao društva preuzimatelja. Pripajanje rezultira prijenosom cijele imovine i obveza NHB na HPB, dok ne rezultira promjenama u dioničarskoj strukturi HPB-a. Položaj svakog dioničara HPB-a u odnosu na njegov udio u temeljnom kapitalu i glasačka prava ostaju nepromijenjeni. Nakon provedenog pripajanja NHB će prestati postojati kao pravna osoba i biti će brisana iz sudskog registra.

Istraživanje i razvoj

Pored već ranije spomenutih aktivnosti u 2022. godini nije bilo drugih značajnih aktivnosti vezanih uz istraživanje i razvoj .

Događaji nakon datuma bilance

Na dan 1. siječnja 2023. godine euro postaje službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Fiksni tečaj konverzije određen je na 7,534500 kuna za jedan euro. Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj predstavlja promjenu funkcionalne valute koja će se obračunavati prospektivno.

Zbog usklađenja poslovnog modela Banke s poslovnim modelom upravljanja financijskim instrumentima i računovodstvenim politikama HPB grupe Banka je nakon datuma bilance reklasificirala dužničke vrijednosne papire iz poslovnog modela vrijednosnih papira koji se nalazi u portfelju za držanje i prodaju u poslovni model koji se nalazi u portfelju za držanje do dospijeca.

NOVA HRVATSKA BANKA d.d., Zagreb
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA DAN 31. PROSINCA 2022.
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna, osim gdje je drugačije navedeno)

	Bilješka	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
IMOVINA			
Gotovina i sredstva kod Hrvatske narodne banke	5	1.237.214	2.009.014
Plasmani i krediti drugim bankama	6	39.560	890.635
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	89.726	119.513
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	9	11.427	-
Kredit i predujmovi klijentima	7	7.233.998	7.131.609
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	511.488	693.816
Ostala imovina	12	21.652	23.985
Nekretnine i oprema	11a	47.067	97.345
Nematerijalna imovina	11b	57.130	102.638
Odgodena porezna imovina	29c	39.923	21.084
Ukupno imovina		9.289.185	11.089.639
OBVEZE I KAPITAL			
OBVEZE			
Depoziti banaka	13	1.556.194	317.108
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	-	21
Depoziti klijenata	14	5.263.384	7.897.778
Posudbe	15	1.008.590	1.109.957
Ostale obveze	19	139.236	201.801
Rezerviranja za obveze i troškove	18	206.445	157.976
Podređene obveze	16	203.703	203.104
Ukupno obveze		8.377.552	9.887.745
KAPITAL			
Dionički kapital	30	615.623	615.623
Premija na emitirane dionice	30a	525.352	915.045
Preneseni gubici	30	(214.823)	(356.194)
Rezerva fer vrijednosti	31	(34.830)	7.109
Ostale rezerve	30b	20.311	20.311
Ukupno kapital		911.633	1.201.894
Ukupno obveze i kapital		9.289.185	11.089.639

NOVA HRVATSKA BANKA d.d., Zagreb
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA 31. PROSINCA
2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna, osim gdje je drugačije navedeno)

		<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prihod od kamata računani po efektivnoj kamatnoj	20	320.497	328.973
Rashod od kamata	21	(54.519)	(55.056)
Neto marža na kamatama i sličnim prihodima		<u>265.978</u>	<u>273.917</u>
Prihod od naknada i provizija	22	87.012	92.989
Rashod od naknada i provizija	22	(21.582)	(24.638)
Dobici umanjeni za gubitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	23	(8.366)	804
Dobici umanjeni za gubitke od rezultata trgovanja na deviznom tržištu	24	14.244	17.839
Dobici umanjeni za gubitke od promjene tečaja po pozicijama monetarne imovine i obveza		(7.124)	(883)
Dobici umanjeni za gubitke od financijske imovine po FVOSD		(2.975)	-
Ostali poslovni prihodi/rashodi		4.816	2.386
Administrativni troškovi	26	(187.129)	(125.896)
Troškovi osoblja	27	(100.213)	(102.247)
Kreditni gubici	28	(213.207)	(17.031)
Trošak rezerviranja i umanjenja nefinancijske	25	(89.408)	(74.388)
(Gubitak)/dobit prije poreza		<u>(257.954)</u>	<u>42.852</u>
Porez na dobit	29	9.632	(9.353)
(Gubitak)/dobit za godinu		<u>(248.322)</u>	<u>33.499</u>
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza na dobit			
Neto promjena fer vrijednosti financijske imovine po FVOSD (koja se može reklasificirati u RDG), neto od odgođenog poreza	31	(41.940)	(7.721)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		<u>(290.262)</u>	<u>25.778</u>

NOVA HRVATSKA BANKA d.d., Zagreb
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU I REZERVAMA ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA 31. PROSINCA 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna, osim gdje je drugačije navedeno)

	Dioničnik i kapital	Premija na emitirane dionice	Ostale rezerve (bilješka 31)			Rezerva fer vrijedno sti	Preneseni gubici	Ukupno
			Zakonske rezerve	Statutarna rezerva	Ukupno ostale rezerve			
Stanje 1. siječnja 2021.	615.623	915.045	6.513	13.798	20.311	14.830	(389.693)	1.176.116
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu								
<i>Dobit za godinu</i>	-	-	-	-	-	-	33.499	33.499
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>								
<i>Ostala sveobuhvatna dobit koja se može reklasificirati kao dobit ili gubitak u sljedećim razdobljima:</i>								
<i>Dobici i gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po FVOSD, neto od realiziranih iznosa (bilješka 31)</i>	-	-	-	-	-	(9.380)		(9.380)
<i>Neto promjene za očekivane kreditne gubitke dužničkog instrumenta po FVOSD</i>						(36)		(36)
<i>Odgodeni porez na dobitke i gubitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine po FVOSD, neto od realiziranih iznosa (bilješka 31)</i>						1.695		1.695
Ukupni sveobuhvatni dobit	-	-	-	-	-	(7.721)	33.499	25.778
Stanje 31. prosinca 2021.	615.623	915.045	6.513	13.798	20.311	7.109	(356.194)	1.201.894
Stanje 1. siječnja 2022.	615.623	915.045	6.513	13.798	20.311	7.109	(356.194)	1.201.894
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu								
<i>Dobit za godinu</i>							(248.322)	(248.322)
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>								
<i>Ostala sveobuhvatna dobit koja može biti reklasificirana kao dobit ili gubitak u sljedećim razdobljima:</i>								
<i>Dobici i gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po FVOSD, neto od realiziranih iznosa (bilješka 31)</i>						(51.063)		(51.063)
<i>Neto promjene za očekivane kreditne gubitke dužničkog instrumenta po FVOSD</i>						(82)		(82)
<i>Odgodeni porez na dobitke i gubitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine po FVOSD, neto od realiziranih iznosa (bilješka 31)</i>						9.206		9.206
<i>Ostalo umanjeње/uvećanje kapitala</i>	-	(389.693)					389.693	-
Ukupni sveobuhvatna dobit	-	(389.693)	-	-	-	(41.939)	141.371	(290.262)
Stanje 31. prosinca 2022.	615.623	525.352	6.513	13.798	20.311	(34.830)	(214.823)	911.633

NOVA HRVATSKA BANKA d.d., Zagreb
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA 31. PROSINCA
2022. GODINE

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna, osim gdje je drugačije navedeno)

	Bilješka	2022.	2021.
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
Dobit/(Gubitak) prije poreza		(257.954)	42.852
<i>Uskladenje za:</i>			
Realizirane gubitke / (dobitke) od prodaje dužničkih vrijednosnih papira po FVOSD		2.975	-
Amortizaciju	26	38.306	36.369
Neto tečajne gubitke/(dobitke) od svodenja na tečaj		9.594	8.637
Kreditne gubitke	28	213.206	17.031
Rezerviranja i umanjenja nefinancijske imovine	25	89.408	74.388
Neto (dobitke)/gubitke od trgovanja vrijednosnim papirima	23	8.366	(804)
Neto (dobitke)/gubitke od derivatnih financijskih instrumenata	24	(8.251)	(4.198)
Prihod od kamata računan korištenjem efektivne kamatne stope	20	(320.497)	(328.973)
Rashod od kamata	21	54.519	55.056
Ostale nenovčane stavke		(2.163)	4.617
Poslovni rezultat prije promjena u imovini i obvezama od poslovanja		(172.491)	(95.025)
<i>Promjene u imovini i obvezama od poslovanja:</i>			
Neto (povećanje)/smanjenje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		394.246	(5.993)
Neto (povećanje) kredita i predujmova klijentima		21.509	(178.332)
Neto smanjenje plasmana i kredita drugim bankama dospijeca preko tri mjeseca		-	-
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine		2.332	(2.384)
Neto (smanjenje) depozita banaka		1.239.086	(321.126)
Neto (smanjenje)/povećanje depozita klijenata		(2.634.394)	(112.895)
Neto povećanje ostalih obveza		(8.595)	18.599
Neto (povećanje) financijske imovine koja se drži do dospijeca		(11.427)	-
Neto smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		29.766	42.112
Neto novčani (odljev) iz poslovnih aktivnosti		(1.139.968)	(655.044)
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Kupovina materijalne i nematerijalne imovine	11	(29.017)	(34.202)
Izdaci za stjecanje vrijednosnica mjerene po FVOSD		(45.111)	(98.622)
Primici od prodaje vrijednosnica mjerene po FVOSD		101.989	166.111
Neto novčani priljev/(odljev) iz ulagačkih aktivnosti		27.861	33.287
Novčani tok iz financijskih aktivnosti			
Plaćanje obveza po najmu	19	(13.283)	(13.411)
(Smanjenje)/povećanje podređenih obveza		599	(536)
Povećanje primljenih posudbi		530.799	460.781
Otplate primljenih posudbi		(632.166)	(90.090)
Neto novčani priljev iz financijskih aktivnosti		(114.051)	356.744
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	33	2.422.765	2.399.830
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(1.226.158)	30.689
Učinak tečajnih razlika na novac i novčane ekvivalente	33	(2.472)	(7.754)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	33	1.194.135	2.422.765
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti od kamata			
<i>Primici od kamata</i>		327.473	350.002
<i>Plaćene kamate</i>		(63.275)	(54.300)

UPRAVLJANJE RIZICIMA

UVOD

U ovom dijelu dan je pregled sustava upravljanja rizicima u Banci, s naglaskom na:

- organizacijsku strukturu upravljanja rizicima
- izloženost Banke najznačajnijim vrstama rizika
- uspostavljene metode i procese koji se koriste za kontrolu svake vrste rizika.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena su kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik te rizik likvidnosti.

Organizacijska struktura upravljanja rizicima

Na razini Banke uspostavljen je integrirani sustav upravljanja rizicima:

- **Nadzorni odbor** je zadužen za nadzor ukupne rizične pozicije Banke i davanje suglasnosti Uprave za strategiju upravljanja rizicima i strukturu postupka utvrđivanja adekvatnosti internog kapitala.
- **Odbor za rizike** pri Nadzornom odboru savjetuje Nadzorni odbor o cjelokupnoj trenutačnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika i strategiji te pomaže u nadziranju provedbe te strategije od strane višeg rukovodstva, pri tom ne dovodeći u pitanje odgovornost Uprave i Nadzornog odbora u cjelokupnom upravljanju rizicima i nadziranju.
- **Uprava** je odgovorna za uspostavljanje načela upravljanja rizicima, te odobravanje strategije upravljanja rizicima te politika za upravljanje rizicima.
- **Odbor za upravljanje rizicima** je zadužen za nadgledanje i donošenje odluka vezanih uz upravljanje rizicima u okviru politika koje je odobrila Uprava. Odbor za upravljanje rizicima podržava člana Uprave odgovornog za upravljanje rizicima osiguravanjem opsežnih informacija o trenutnoj i potencijalnoj budućoj izloženosti Banke rizicima kao i o budućoj strategiji upravljanja rizicima i izvršenju te o utvrđivanju sklonosti preuzimanju rizika i toleranciji.
- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** je nadležan za donošenje odluka u segmentima upravljanja tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti u okviru politika koje je odobrila Uprava. U području upravljanja rizicima, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom na temelju detaljnih analiza rizične pozicije Banke daje smjernice i preporuke za upravljanje gore navedenim vrstama financijskih rizika.
- **Odbor za upravljanje operativnim rizicima** odgovoran je za razmjenu informacija između organizacijskih jedinica vezanih uz upravljanje operativnim rizicima, praćenje, analize rizika, definiranje i praćenje implementacije mjera za smanjenje rizika. Odbor služi za informiranje, preipitivanje i praćenje izloženosti operativnim rizicima banke i strategije upravljanja operativnim rizicima (uključujući definiranje prihvatljive razine rizika i toleranciju na rizik).
- **Kreditni odbor** je odgovoran za donošenje odluka za sve poslovne segmente osim građana u procesu odobravanja kredita u okviru svojih ovlaštenja.
- **Odbor „3 para očiju“** odgovoran je za donošenje odluka, u okviru svojih ovlaštenja, u procesu odobravanja novih plasmana.
- **Odbor za upravljanje problematičnim plasmanima** odgovoran je za donošenje odluka vezanih uz problematične i potencijalno problematične plasmane/imovinu.

UVOD - NASTAVAK

- **Odobranje rizika** (organizacijske jedinice Odobranje rizika građanima i Odobranje rizika pravnim osobama) odgovorno je za donošenje odluka u okviru svojih ovlaštenja i praćenje boniteta klijenta te njegove rizične pozicije.
- **Restrukturiranje rizika i Naplata** odgovorno je za upravljanje problematičnim plasmanima te njihovo praćenje.
- **Odjel Strateškog upravljanja rizicima** zadužen je za razvoj i implementaciju alata za identificiranje i mjerenje rizika, te propisivanje procedura i politika kojima se određuju za Banku prihvatljive granice razina rizika. Ovi odjeli odgovorni su za izvještavanje o upravljanju rizicima Uprave, Nadzornog odbora, Odbora za rizike, Odbora za upravljanje rizicima, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom te Hrvatske narodne banke.
- **Interna revizija** je odgovorna za redovnu reviziju svih procesa upravljanja rizicima u Banci.
- **Svi drugi odjeli** u Banci su odgovorni za upravljanje izloženosti rizicima u okviru procedura i politika koje propisuje odjel Strateškog upravljanja rizicima te ih odobrava Uprava, te za implementaciju odluka i preporuka koje donose Nadzorni odbor, Odbor za rizike, Odbor za upravljanje rizicima, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor i Odbor za upravljanje problematičnim plasmanima.

Organizacijske jedinice Upravljanje rizicima građana, Odobranje rizicima građana, Upravljanje rizicima pravnih osoba, Modeli i metodologije, Upravljanje tržišnim rizicima, Upravljanje operativnim rizicima, Upravljanje podacima za analizu rizika, Restrukturiranje rizika, Naplata i Naplata kredita građana su u nadležnosti člana Uprave zaduženog za upravljanje rizicima.

Odgovornosti svakog odjela i odbora u Banci definirane su na temelju principa jasnog razgraničenja nadležnosti do razine Uprave i najveće moguće transparentnosti.

KREDITNI RIZIK

Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja.

Rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza drugih strana se kontinuirano prati. Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika Banka posluje s klijentima dobrog i prihvatljivog boniteta, a kada je primjereno traže se instrumenti osiguranja.

Izloženost Banke kreditnom riziku prvenstveno proizlazi iz kredita i predujmova klijentima. Iznos kreditne izloženosti predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine u izvještaju o financijskom položaju. Uz to, Banka je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stavkama, kroz obveze po neiskorištenim kreditima i izdanim garancijama (bilješka 31a – Potencijalne i preuzete obveze).

Izloženošću kreditnom riziku upravlja se u skladu s politikama Banke. Kreditna izloženost po portfeljima i pojedinim grupama redovno se prati u skladu s postavljenim limitima.

KREDITNI RIZIK (nastavak)

O prekoračenjima se izvještavaju odgovarajuća tijela i ovlaštene osobe Banke koje ih mogu odobriti. Svako značajnije povećanje kreditne izloženosti odobravaju ovlaštene osobe.

Kreditni rizik se kontinuirano prati i o njemu se izvještava te se time omogućuje rano prepoznavanje umanjena vrijednosti u kreditnom portfelju. Odjel Odobravanja rizika prati promjene u kreditnoj sposobnosti pojedinih klijenata i njihovoj kreditnoj izloženosti te revidira potrebu za pomnijim praćenjem klijenta ili eventualnim umanjnjem vrijednosti. Interni rating sustavi se kontinuirano koriste u svakodnevnom poslovanju za određivanje klijentove kreditne sposobnosti kao jednog od kriterija za donošenje odluke o riziku te pri praćenju portfelja.

Banka kontinuirano primjenjuje razborite metode i modele u procesu procjene kreditnih rizika.

MJERENJE RIZIKA

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka, pregled načela ECL-a

Očekivani kreditni gubici (ECL) temelje se na očekivanim gubicima za koje se očekuje da će nastati tijekom životnog vijeka imovine (cjeloživotni očekivani kreditni gubitak ili LTECL), osim ako nije bilo značajnog porasta kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, u kojem slučaju se gubitak temelji na 12- mjesečnom očekivanom kreditnom gubitku (12mECL).

12mECL je dio LTECL koji predstavljaju ECL-ove koji proizlaze iz mogućeg statusa neispunjavanja obveza na financijskom instrumentu u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja.

LTECL i 12mECL se računaju na pojedinačnoj osnovi ili na kolektivnoj osnovi, ovisno o prirodi portfelja financijskih instrumenata.

Banka je uspostavila politiku za provođenje procjene, na kraju svakog izvještajnog razdoblja, o tome je li se kreditni rizik financijskog instrumenta znatno povećao od početnog priznavanja, uzimajući u obzir promjenu rizika od neispunjavanja obveza koje se javljaju tijekom preostalog životnog vijeka financijskog instrumenta.

Banka je nastavila koristiti MSFI-ja 9 modele razvijene u bivšoj Grupi, gdje je za Retail model odabrani pristup bio izgradnja modela koji se temelje na pristupu migracijskih matrica, dok je Non-Retail model temeljen na prilagođenim IRB modelima uz usklađenje metodologija s Grupom (HPB) te najboljim tržišnim praksama.

Na temelju navedenog procesa, Banka grupira svoje kredite u razinu 1, razinu 2, razinu 3 i POCL, kako je opisano u nastavku:

- 1) Razina 1 – financijski instrumenti bez značajnog porasta kreditnog rizika, za koji se izračunava 12-mjesečni očekivani kreditni gubici (12m ECL);
- 2) Razina 2 – financijski instrumenti s značajnim povećanjem kreditnog rizika, koji su nisu u status neispunjavanja obveza i za koje se očekivani kreditni gubici izračunavaju temeljem cjeloživotnog ECL-a (LECL);

Kriteriji za klasifikaciju u razinu 2:

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

MJERENJE RIZIKA (nastavak)

- Značajno povećanje kreditnog rizika (SICR)
- Oznaka za Forbearance (FB) mjeru
- Status praćenja (monitoring) rizika: crvena ili crna zona
- Dani kašnjenja: 30+ (dana)
- Rejting >21 prema internoj rejting skali ili Grupnoj rating skali 12
- EWS oznaka

Ako je ispunjen bilo koji od navedenih kriterija, imovina se treba kategorizirati u razinu 2.

Značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) se temelji na vrijednostima praga za promjenu rejtinga. SICR se temelji na relativnim promjenama PD-ja, usporedbom inicijalnog i trenutnog ratinga, a definira se kao povećanje PD-a dužnika u odnosu na PD kod početnog priznavanja za 200% uz uvjet da je uvećani PD veći od 1,00%

- 3) Razina 3 – za koje se očekivani kreditni gubici izračunavaju temeljem cjeloživotnog ECL-a (LECL).

Status neispunjavanja obveza (default status, razina 3) se primjenjuje na razini klijenta.

Ukoliko je pokazatelj defaulta nastupio za pojedinu izloženost, sve izloženosti klijenta smatraju se u defaultu. Aktivirani pokazatelj defaulta podrazumijeva default dužnika i svih njegovih obveza prema Banci te dodjeljivanje rejting ocjene 26 (za Stanovništvo) ili 13 (za ostele segmente).

- 4) POCL imovina – prilikom početnog priznavanja ne podliježe konceptu klasificiranja po razinama i isti su definirani kao POCL.

Komponente mjerenja kreditnog rizika

Prilikom procjene kreditnih gubitaka, Banka koristi model očekivanog gubitka, tj. događaje gubitka koji su nastali nakon početnog priznavanja i za koje se očekuje da će se pojaviti tijekom životnog vijeka izloženosti. Izračun ECL-a se temelji na sljedećoj formuli:

$$ECL = PD \times LGD \times EAD$$

Komponente korištene u ECL izračunu definiraju se na sljedeći način:

Vjerojatnost neispunjavanja obveza (PD) dodijeljena je određenom korisniku kredita i definira se kao vjerojatnost da korisnik kredita neće podmiriti svoje obveze u roku od jedne godine. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza koristi se kao procjena vjerojatnosti da će izloženost ostvariti određeni gubitak, na način određen LGD vrijednošću kroz unaprijed određeno vremensko razdoblje. Procjena PD-a temelji se na prikupljenim povijesnim podacima. Kod inicijalne procjene parametara MSFI-ja 9, Banka je dostavila snimke portfelja u vremenskom okviru od nekoliko godina (minimalni vremenski okvir postavljen je 3 godine povijesnih podataka), kao i datume za događaje statusa neispunjenja obveza (defaulta) koji se javljaju u vremenskim okvirima snimke portfelja.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

MJERENJE RIZIKA (nastavak)

Korištenje ekspertno procijenjenih PD vrijednosti moguće je u slučaju kada su rezultati PD modeliranja iskrivljeni (preniski ili nerazumno visoki) zbog manjka (ili nedostatnih) podataka u modeliranju. U tom slučaju, ekspertno definirana vrijednost mora biti odobrena od strane RiCo-a i dokumentirana za reviziju. Ekspertna procjena mora uključiti komparativne referentne vrijednosti na temelju skupine „peer“ grupa i/ili javno dostupnih podataka unutar 12 mjeseci u budućnosti za vrijeme trajanja proizvoda.

U modelima ECL-a Banka se oslanja na širok spektar informacija koje gledaju u budućnost, gospodarskim informacijama, kao što su:

- BDP
- Prosječna godišnja inflacija
- Investicije u fiksni kapital
- Uvoz roba i usluga

Ulazni podaci i modeli korišteni za izračun ECL-a ne mogu uvijek odražavati sve karakteristike tržišta na dan financijskih izvještaja. Kako bi se to odrazilo, kvalitativne prilagodbe ili preklapanja povremeno se rade kao privremene prilagodbe kada su takve razlike značajne.

U 2022. Banka uključuje dva nova parametra u izračun ECL-a: FLI (forward looking information-podatci o budućim događajima) i MoC (margin or conservatism- marža konzervativnosti).

Uključivanje FLI parametara podrazumijeva modeliranje kreditnog rizika u ovisnosti o poslovnom ciklusu. Kako bi udovoljila zahtjevima MSFI 9 standarda u pogledu uključivanja budućih čimbenika u izračun očekivanih kreditnih gubitaka, Banka utvrđuje povezanost između javno dostupnih makroekonomskih varijabli i default rate-a promatranog segmenta klijenata. Potom se iz projiciranih vrijednosti makroekonomskih varijabli za buduće jednogodišnje razdoblje računa projicirani default rate promatranog segmenta klijenata. Nakon toga se definira „FLI centralna tendencija“ kao prosjek opservacija default rate-a iz dvije posljednje godine i projiciranog default rate-a iduće godine. Potom se rejting model promatranog segmenta klijenata kalibrira korištenjem „FLI centralne tendencije“.

Ovaj postupak Banka provodi na rejting modelima za segmente poduzetnika (Corporate i SME).

Obzirom na preuzimanje Banke od strane Hrvatske poštanske banke d.d., Banka, kao dio procesa integracije je usklađenja politike i procedure s novom matičnom bankom. Banka je trenutno u opsežnom procesu ujedinjavanja različitih metodologija te različitih informacijskih sustava, a u svrhu što učinkovitijeg upravljanja kreditnim rizicima, zbog čega Banka nije provela redizajn modela već je primijenila korekciju PD-a pomoću marže konzervativnosti na segmentu pravnih osoba, točnije na podsegmentima Corporate i SME.

- **Gubitak temeljem neispunjavanja obveza (LGD)** predstavlja procjenu stvarnih gubitaka za koje bi se očekivalo da će se pojaviti na financijskom instrument usljed neispunjavanja obveza iskazano u postotku. Banka ne smatra da će se dogoditi gubitak od 100% iznosa izloženosti zbog sredstva osiguranja koji se mogu preuzeti ili se povrat može ostvariti iz drugim prihoda; zato je stvarni gubitak uzrokovan neispunjenjem obveza manji od ukupne izloženosti banke korisnika kredita. Nadalje, LGD je formuliran kao funkcija vrste sredstava osiguranja koji se koristi za osiguravanje izloženosti te se temelji na internim modelima.
- **Izloženost u trenutku neispunjavanja obveza (EAD)** je jednaka izloženosti koju Banka očekuje da će biti u trenutku neispunjavanja obveza. Utvrđuje se specifičnim metrikama vezanim uz sami aranžman financiranja, npr. očekivane stope povlačenja sredstava po odobrenim kreditnim linijama i očekivani učinak svodenja na tržišne vrijednosti za derivativne ugovore. EAD tijekom vijeka trajanja instrumenta se određuje uzimajući u obzir očekivane promjene u budućim razdobljima, temeljeno na otplatnim planovima. Za neiskorištene izvanbilančne izloženosti, pretpostavlja se cjelokupna iskorištenost (CCF od 100%) u skladu s očekivanjima HNB-a.

KREDITNI RIZIK (nastavak)

Segmenti i grupiranje homogenih izloženosti

Segmenti pravnih osoba

Kako bi se utvrdilo vrijednosno usklađenje na razini portfelja u razini 1 i razini 2 za segmente korporativnih klijenta, MSP-ove, financijskih institucija (FI) i države, Banka prepoznaje homogene grupe klijenata ovisno o klasi rejtinga. U skladu s rejting sustavom ocjenjivanja, Banka primjenjuje odgovarajući postotak vjerojatnosti neispunjavanja obveza (PD) na svakoj rejting ocjeni.

Kao drugi parametar u izračunu vrijednosnog usklađenja na razini portfelja, ovisno o segmentu, Banka primjenjuje postotak LGD-a (gubitak na temelju statusa neispunjenja obveza) tj. vjerojatnost iznosa gubitka u slučaju stjecanja statusa neispunjavanja obveza.

Segment fizičkih osoba i mikro klijenata

Kako bi se utvrdilo vrijednosno usklađenje na razini portfelja u razini 1 i razini 2 za Retail segment (fizičke osobe i mikro klijenti), Banka prepoznaje homogenu skupinu klijenata, ovisno o danima kašnjenja („vremenskim razredima“), a za svaki vremenski razred primjenjuje se odgovarajući postotak vjerojatnosti neispunjavanja obveza (PD).

Kao drugi parametar u izračunu vrijednosnog usklađenja na osnovi portfelja za mikro segment i segment fizičkih osoba, Banka prepoznaje postotak LGD-a (gubitak na temelju neispunjenja obveza), odnosno vjerojatnost iznosa gubitka u slučaju stjecanja statusa neispunjavanja obveza.

Prilikom procjene skupnog umanjenja vrijednosti za imovinu u razini 3 ili prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu u razini 1 ili 2, izloženosti se trebaju grupirati na temelju „skupina homogenih izloženosti“.

Kriteriji za grupiranje koje Banka uzima u obzir:

- PD se koristi za:
 - klijente pravnih osoba na razini segmenta (korporativni klijenti, MSP, FI i država) i interne rejting ocjene (1-13)
 - mikro klijenti na razini DPD grupe (vremenskih razreda)
 - fizičke osobe na razini proizvoda i na razini DPD grupe (vremenskih razreda)
- LGD pretpostavke:
 - osigurani dio izloženosti izračunat na temelju vrste sredstava osiguranja za trgovačka društva, MSD, projektno financiranje, mikro te stanovništvo
 - neosigurani dio izloženosti izračunat na temelju vrste proizvoda za Retail-PI klijente (kao za PD), a na razini segmenta za trgovačka društva, MSD te mikro klijente
 - regulatorni LGD koristi se za segmente financijske institucije i država

Otpisi

Izloženosti se otpisuju djelomično ili u cijelosti kada nema razumnih očekivanja za naplatu. Razumna očekivanja za naplatu temelje se na sljedećim pokazateljima: status sredstava osiguranja, status procesa prisilne naplate, status dužnika (za dužnike u procesu likvidacije ili stečaja), dani kašnjenja. Ako je iznos koji je potrebno otpisati veći od akumuliranih kreditnih gubitaka, kreditni gubici se uvećavaju za tu razliku, a zatim se bruto iznos potraživanja otpisuje na teret kreditnih gubitaka. Slučaju kada se naknadno dio kredita ipak naplati takva naplata umanjuje troškove kreditnih gubitaka.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

PREGLED PORTFELJA – KREDITNI RIZIK

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

	Bilješke	2022.	2021.
Tekući račun kod Hrvatske narodne banke i kod drugih banaka	5, 6	1.078.201	2.086.330
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	5	0	476.884
Plasmani i krediti drugim bankama	6	4.694	115.920
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			
- Dužnički vrijednosni papiri	8	89.726	119.117
- Derivativni financijski instrumenti	8	-	396
Financijska imovina po amortiziranom trošku	9	11.427	-
Kredit i predujmovi klijentima	7 (a)	7.233.998	7.131.609
Financijska imovina kroz FVOSD	10	511.347	693.675
Ukupna izloženost kreditnom riziku koja se odnosi na bilančne stavke		8.929.393	10.623.931

Izloženost kreditnom riziku koja se odnosi na izvanbilančne stavke je sljedeća:

	Bilješke	2022.	2021.
Financijske garancije	32 (a)	980.907	234.441
Garancije za dobro izvršenje	32 (b)	299.373	255.845
Akreditivi	32 (a)	4.115	14.700
Neiskorišteni krediti	32 (a)	382.587	419.732
Ukupna izloženost kreditnom riziku koja se odnosi na izvanbilančne stavke		1.666.982	924.718
Ukupna izloženost kreditnom riziku		10.596.376	11.548.790

Gornja tablica predstavlja maksimalnu direktnu kreditnu izloženost Banke na dan 31. prosinca 2022. godine i 31. prosinca 2021. godine, prije uzimanja u obzir sredstva osiguranja ili nekog drugog oblika kreditnog osiguranja. Za imovinu, iznosi izloženosti koji su gore prikazani temelje se na neto vrijednosti, na način kako su iskazani u izvještaju o financijskom položaju. Kao što je gore prikazano, 68,27% ukupne maksimalne izloženosti proizlazi iz kredita i predujmova klijentima (2021.: 61,75%), dok se 0,04% odnosi na plasmane i kredite drugim bankama (2021.: 1,00%).

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**KREDITNI RIZIK (nastavak)****KONCENTRACIJA KREDITNOG RIZIKA**

Koncentracija kreditnog rizika prati se po klijentima/drugim ugovornim stranama/grupi povezanih osoba, geografskim područjima i granama industrije.

Koncentracija kreditnog rizika po klijentu

Promatrajući iznos prihodujućih kredita i predujmova i izvanbilančnih stavki prema pravnim osobama (kako je definirano u Kreditnoj politici za Corporate i SME segment), 20 najvećih izloženosti čine 51,4% ukupnog iznosa prihodujućih kredita i predujmova i izvanbilančnih stavki, te je unutar definiranog limita. Na dan 31. prosinca 2022. godine najveća izloženost prema jednoj pravnoj osobi prije uzimanja u obzir instrumenata osiguranja iznosila je 203.787 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 160.667 tisuća kuna).

Koncentracija kreditnog rizika po geografskim područjima

Najveći dio kreditnog portfelja Banke koncentriran je u Republici Hrvatskoj (99,39% na dan 31. prosinca 2022.) s izuzećem banaka. Portfelj je proporcionalno raspodijeljen po županijama sukladno njihovom značaju i doprinosu u ukupnom ekonomskom rastu države. Zagrebačka županija i Grad Zagreb najvažnije su dvije županije, njihov udio u kreditnom portfelju Banke krajem 2022. godine bio je 41,41% (krajem 2021. godine: 39,83 %).

Koncentracija kreditnog rizika

Banka ima diverzificiran kreditni portfelj koji pokriva različite grane industrije, s najvećom izloženosti prema stanovništvu, koja čini 61,09% (2021.: 63,73%) ukupnog kreditnog portfelja na kraju godine. Koncentracija rizika po ekonomskim sektorima unutar kreditnog portfelja klijenata po bruto vrijednosti, prije umanjena vrijednosti, je sljedeća:

	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
Stanovništvo	4.706.906	61,09%	4.757.771	63,73%
Trgovina	769.269	9,98%	551.130	7,38%
Industrija	1.145.837	14,87%	1.011.285	13,55%
Projektno financiranje	292.108	3,79%	326.388	4,37%
Operacije s nekretninama i poslovne usluge	32.037	0,42%	29.191	0,39%
Transport. Skladištenje i komunikacije	106.097	1,38%	102.459	1,37%
Ostale usluge	653.103	8,48%	687.184	9,21%
	7.705.357	100,00	7.465.408	100,00
		%	8	%

Koncentracija imovine i obveza

Na datum izvještavanja Banka je imala značajnu koncentraciju potraživanja od Republike Hrvatske. Kako slijedi:

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

Koncentracija imovine i obveza (nastavak)

	Bilješke	31. prosinca	31. prosinca
	e	2022.	2021.
Tekući račun kod Hrvatske narodne banke	5	960.695	1.311.614
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	5	0	478.948
Državne obveznice Republike Hrvatske	8,9	601.073	715.020
Kredit i predujmovi Republici Hrvatskoj		49.825	96.539
Ostala imovina		2.041	2.524
Odgođena porezna imovina		39.574	21.102
<i>Umanjeno za:</i>			
Depoziti Republike Hrvatske		(1.017)	(764)
		1.652.191	2.624.983
Izvanbilančne obveze		-	-

Na dan 31. prosinca 2022. godine ukupna izloženost prema Republici Hrvatskoj iznosila je 18% ukupne imovine (2021.: 24%).

Kreditna kvaliteta po kategorijama financijske imovine

Pregled ukupne izloženosti prema kreditnoj kvaliteti i alokaciji u pojedine rizične kategorije uključuje sve izloženosti kreditnom riziku (kredit i predujmovi, plasmani i krediti drugim bankama, financijski instrumenti mjereni kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, izloženost prema Hrvatskoj narodnoj banci i ostalo):

U tisućama kuna	Ukupno	Izloženost 31.12.2022.	
		Bilanca	Izvanbilančne stavke
Bruto izloženost	10.979.949	9.312.967	1.666.982
Kreditni gubici	(506.132)	(473.878)	(32.254)
Neto izloženost	10.473.817	8.839.089	1.634.728

Banka za upravljanje kreditnom kvalitetom financijske imovine koristi interne kreditne ocjene. Sustav kreditne ocjene Banke čini 4 skupine. Sukladno bonitetu klijenata:

Kategorija rizika	Interna ocjena	Opis
Niska	Stanovništvo:1-12, ostali: 1-6	klijenti s najboljim bonitetom
Srednja	Stanovništvo:13-18, ostali: 7-10	klijenti sa srednjim bonitetom
Visoka	Stanovništvo:19-25, ostali: 11-12	klijenti sa slabim bonitetom
Status neispunjavanja obveza	Stanovništvo:26, ostali:13	klijenti koji se nalaze u statusu neispunjavanja obveza

Svaka kategorija rizika dalje se dijeli na podskupine (što čini 26 klasa internih kreditnih ocjena za segment stanovništva, odnosno 13 ocjena za ostale segmente). Rizičnu skupinu niske kategorije mogu postići samo klijenti s najboljim bonitetom. U donjoj tablici dan je pregled kreditne kvalitete (iskazane kroz kategorije rizika) po kategorijama financijske imovine (kredit i predujmovi klijentima, plasmani i krediti drugim bankama, vrijednosnice raspoložive za prodaju i izvanbilančne stavke). U tablici su zasebno iskazani dospjeli iznosi (uključeni u ukupni iznos izloženosti).

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

Kreditna kvaliteta po kategorijama financijske imovine (nastavak)

Analiza portfelja po kategorijama financijske imovine pokazuje da se značajan dio financijske imovine odnosi na kredite i predujmove od stanovništva (47,43% izloženosti) i pravnih osoba (29,68% izloženosti). Analiza kreditne kvalitete portfelja pokazuje da se većina klijenata može smatrati klijentima dobrog boniteta (89,45% klijenata u niskoj i srednjoj kategoriji rizika). Na dan 31. prosinca 2022. godine ukupna dospjela potraživanja (za koje nisu formirani kreditni gubici) činila su 8,07% ukupne izloženosti Banke (31. prosinca 2021.: 7,48%). Od ukupnog kreditnog portfelja 7,59% (31. prosinca 2021.: 6,85%) se odnosilo na dospjela potraživanja fizičkih osoba i obrta, a 0,47% (31. prosinca 2021.: 0,63%) se odnosilo na dospjela potraživanja pravnih osoba i sličnih organizacija. Sljedeća tablica prikazuje informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku, i dužničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ako nije izričito navedeno, iznosi u tablici prikazuju bruto knjigovodstvene iznose.

U tisućama kuna				2022.		2021.	
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	POCI	Izvanbilančne stavke	Ukupno	Ukupno
Nizak kreditni rizik	5.056.348	31.633	100	-	1.069.912	6.157.993	6.413.135
Srednji kreditni rizik	2.796.904	437.126	62	-	540.644	3.774.736	4.244.054
Visok kreditni rizik	68.286	434.622	3.064	-	15.118	521.090	756.146
Status neispunjavanja obveza	-	-	483.474	-	40.837	524.311	350.021
Bez interne kreditne ocjene	40	695	614	-	471	1.820	2.305
Bruto izloženost	7.921.578	904.076	487.314	-	1.666.982	10.979.950	11.765.661
Kreditni gubici	(66.930)	(90.931)	(316.016)	-	(32.254)	(506.131)	(342.137)
Neto izloženost	7.854.648	813.145	171.298	-	1.634.728	10.473.819	11.426.524

Banka prati koncentraciju kreditnog rizika prema sektoru i kategoriji rizika. Sljedeća tablica prikazuje izloženost financijskih instrumenata za koje se kreditni gubici računaju u iznosu jednakom 12-mjesečnom očekivanom kreditnom gubitku.

U tisućama kuna	2022.					
	Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	Kreditni državi i središnjoj banci	Kreditni i predujmovi klijentima	Financijska imovina po FVOSD	Izvanbilančne stavke	Ukupno
	Razina 1	Razina 1	Razina 1	Razina 1	Razina 1	Razina 1
Nizak kreditni rizik	39.410	1.055.138	3.450.452	511.347	1.068.691	6.125.038
Srednji kreditni rizik	129	-	2.796.775	-	533.512	3.330.416
Visok kreditni rizik	6	-	68.280	-	10.586	78.872
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-	-
Bez interne kreditne ocjene	13	-	26	-	-	39
Bruto izloženost	39.558	1.055.138	6.315.533	-	1.612.789	9.534.365
Kreditni gubici	(139)	(417)	(65.797)	(578)	(20.758)	(87.689)
Neto izloženost	39.419	1.054.721	6.249.736	510.769	1.592.031	9.446.676

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

Kreditna kvaliteta po kategorijama financijske imovine (nastavak)

U tisućama kuna	2021.					
	Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	Kreditni državi i središnjoj banci	Kreditni i predujmovi klijentima	Potraživanja od kupaca i financijska imovina FVOSD	Izvanbilančne stavke	Ukupno
	Razina 1	Razina 1	Razina 1	Razina 1	Razina 1	Razina 1
Nizak kreditni rizik	825.886	1.887.101	2.575.642	693.675	371.410	6.356.714
Srednji kreditni rizik	61.703	-	3.297.837	-	505.212	3.864.752
Visok kreditni rizik	-	-	372.159	-	17.892	390.050
Status neispunavanja obveza	-	-	-	-	-	-
Bez interne kreditne ocjene	-	-	1.152	-	6	1.158
Bruto izloženost	890.589	1.887.101	6.246.790	693.675	894.520	10.612.675
Kreditni gubici	(4)	(2.064)	(38.146)	(661)	(3.462)	(44.337)
Neto izloženost	890.585	1.885.037	6.208.644	693.014	891.058	10.568.338

Sljedeća tablica prikazuje knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i izloženosti izvanbilančnih stavki za koje se kreditni gubici računaju u iznosu jednakom cjeloživotnom očekivanom kreditnom gubitku te je riječ o financijskim instrumentima za koje se razina kreditnog rizika značajno povećala od početnog priznavanja, ali još nisu u statusu neispunjenja obveza.

U tisućama kuna	2022.				
	Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	Kreditni državi i središnjoj banci	Kreditni i predujmovi klijentima	Izvanbilančne stavke	Ukupno
	Razina 2	Razina 2	Razina 2	Razina 2	Razina 2
Nizak kreditni rizik	-	-	31.633	1.221	32.854
Srednji kreditni rizik	-	-	437.126	7.132	444.258
Visok kreditni rizik	-	-	434.622	4.515	439.137
Bez interne kreditne ocjene	-	-	695	471	1.166
Bruto izloženost	-	-	904.076	13.339	917.415
Kreditni gubici	-	-	(90.931)	(569)	(-91.500)
Neto izloženost	-	-	813.145	12.770	825.915

U tisućama kuna	2021.				
	Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	Kreditni državi i središnjoj banci	Kreditni i predujmovi klijentima	Izvanbilančne stavke	Ukupno
	Razina 2	Razina 2	Razina 2	Razina 2	Razina 2
Nizak kreditni rizik	-	-	56.122	64	56.186
Srednji kreditni rizik	50	-	361.720	16.982	376.753
Visok kreditni rizik	2	-	349.285	10.139	359.426
Bez interne kreditne ocjene	3	-	734	2	739
Bruto izloženost	55	-	767.861	27.187	795.104
Kreditni gubici	-	-	(40.352)	(934)	(41.286)
Neto izloženost	55	-	727.509	26.253	753.818

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

Kreditna kvaliteta po kategorijama financijske imovine (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i izloženosti izvanbilančnih stavki za koje se kreditni gubici računaju u iznosu jednakom cjeloživotnom kreditnom gubitku te je riječ o financijskim instrumentima koji se nalaze u status neispunjenja obveza na izvještajni datum

U tisućama kuna	2022.				
	Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	Kreditni državni i središnjoj banci	Kreditni i predujmovi klijentima	Izvanbilančne stavke	Ukupno
	Razina 3	Razina 3	Razina 3	Razina 3	Razina 3
Nizak kreditni rizik	-	-	100	-	100
Srednji kreditni rizik	-	-	62	-	62
Visok kreditni rizik	-	-	3.064	17	3.081
Status neispunjavanja obveza	1.563	-	481.911	40.837	524.311
Bez interne kreditne ocjene	-	-	614	-	614
Bruto izloženost	-	-	485.751	40.854	528.168
Kreditni gubici	(1.563)	-	(314.453)	(10.927)	(326.943)
Neto izloženost	-	-	171.298	29.927	201.225

U tisućama kuna	2021.				
	Kreditni i predujmovi kreditnim institucijama	Kreditni državni i središnjoj banci	Kreditni i predujmovi klijentima	Izvanbilančne stavke	Ukupno
	Razina 3	Razina 3	Razina 3	Razina 3	Razina 3
Nizak kreditni rizik	-	-	210	26	236
Srednji kreditni rizik	-	-	482	68	550
Visok kreditni rizik	-	-	6.394	275	6.669
Status neispunjavanja obveza	-	-	347.379	2.642	350.021
Bez interne kreditne ocjene	-	-	408	-	408
Bruto izloženost	-	-	354.873	3.011	357.884
Kreditni gubici	-	-	(255.302)	(1.212)	(256.514)
Neto izloženost	-	-	99.571	1.799	101.370

Na dan 31. prosinca 2022. godine Banka nema stečenu ili kreiranu problematičnu financijsku imovinu (POCI).

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

Sljedeća tablica, koja prikazuje analizu kreditnog rizika internim kreditnim ocjenama, temelji se na informacijama koje Banka koristi za upravljačke svrhe te se razlikuje od klasifikacije u ostatku financijskih izvještaja.

31. prosinca 2022.	Kategorija rizika – niska	Kategorija rizika – srednja	Kategorija rizika – visoka	Status neispunjavanja obveza	Bez interne kreditne ocjene	Ukupna izloženost	Bilješka	Dospjela neispravljena potraživanja (od iznosa ukupne izloženosti)
Kreditni i predjumovi klijentima								
- pravne osobe i slične organizacije	1.245.174	1.542.722	67.025	90.331	781	2.946.033	7(a)	47.142
- stanovništvo i obrtnici	2.184.594	1.691.241	438.941	391.580	550	4.706.906	7(a)	753.642
- ostali	52.417	-	-	-	-	52.4217	7(a)	6
Plasmani i krediti drugim bankama	39.410	129	6	1.563	17	41.125	6	-
Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatuj dobit	511.347	-	-	-	-	511.347	10	-
Izvanbilančne stavke	1.069.912	540.644	15.118	40.837	471	1.666.982		-
	5.102.854	3.774.736	521.090	524.311	1.819	9.924.810		800.784
31. prosinca 2021.	Kategorija rizika – niska	Kategorija rizika – srednja	Kategorija rizika – visoka	Status neispunjavanja obveza	Bez interne kreditne ocjene	Ukupna izloženost	Bilješka	Dospjela neispravljena potraživanja (od iznosa ukupne izloženosti)
Kreditni i predjumovi klijentima								
- pravne osobe i slične organizacije	482.066	1.849.914	222.471	54.372	1.218	2.610.041	7(a)	62.625
- stanovništvo i obrtnici	2.153.606	1.805.298	505.369	293.007	491	4.757.771	7(a)	683.722
- ostali	92.443	4.564	-	-	588	97.595	7(a)	6
Plasmani i krediti drugim bankama	828.620	62.016	-	-	-	890.636	6	-
Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti u kroz ostaluoj sveobuhvatunoj dobiti	693.816	-	-	-	-	693.816	10	-
Izvanbilančne stavke	371.499	522.262	28.306	2.642	8	924.717		-
	4.622.050	4.244.054	756.146	350.021	2.305	9.974.576		746.353

Ukupan iznos financijske imovine koja je dospjela a nije joj imala kreditne gubitke na dan 31. prosinca 2022. godine iznosila je 800.784 tisuća kuna (31. prosinca 2021.: 746.353 tisuća kuna).

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**KREDITNI RIZIK (nastavak)****Analiza ročne strukture dospjelih potraživanja po kojima nije provedeno umanjenje vrijednosti, po kategorijama financijske imovine**

U donjoj tablici prikazana je ročna struktura dospjelih potraživanja (isključujući kredite za koje je provedeno umanjenje vrijednosti) po kategorijama financijske imovine. Prikazani iznosi uključuju ukupne dospjele izloženosti sukladno najvećem kašnjenju u otplati po svakoj partiji. Na dan 31. prosinca 2022. godine najveći dio, 91,61% dospjelih potraživanja odnosio se na stanovništvo i ostale osobe (31. prosinca 2021.: 91,61%), a preostali dio od 5,89% (31. prosinca 2021.: 8,39 %) odnosio se na pravne osobe.

	Manje od 30 dana	31 do 90 dana	91 do 365 dana	Više od 365 dana	Ukupno
31. prosinca 2022.					
Dospjela potraživanja od:					
- pravnih osoba	33.163	13.929	40	11	47.143
- stanovništva	669.308	80.243	3.491	599	753.641
- ostalih	-	-	-	-	-
	702.471	94.172	3.531	610	800.784
31. prosinca 2021.					
Dospjela potraživanja od:					
- pravnih osoba	48.079	14.508	35	2	62.624
- stanovništva	602.988	73.626	6.571	537	683.722
- ostalih	6	-	-	-	6
	651.073	88.134	6.606	539	746.352

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

FORBEARANCE IZLOŽENOST

Kako bi osigurali provedbu načela Banke, propisane su interne kreditne politike koje utvrđuju posebne zahtjeve vezane uz restrukturiranje. Navedene interne politike revidirane su i usklađene EBA-inim zahtjevima za izvještavanje o *forbearance* i izloženostima koje su u statusu neispunjavanja obveza (Uredba br. 575/2013). Izloženost je klasificirana kao *forborne* ako se dogodila modifikacija postojećeg ugovora uzrokovana postojećim ili procijenjenim financijskim poteškoćama koje dovode do ugroza ispunjenja financijskih obveza. Utvrđivanje *forborne* izloženosti provodi se na razini transakcije te se procjenjuju isključivo ako je došlo do modifikacije. Stoga se izloženosti bez modifikacija ne procjenjuju budući da nikakva mjera relevantna za *forbearance* nije primjenjiva. Iniciranje aktivacije *forborne* mjere moguća je od strane Banke ili klijenta. Mjere poput smanjenja kamatne stope, produljenja roka otplate kredita ili otpisa potraživanja klasificiraju se kao *forborne* izloženost.

Vrste *forborne* izloženosti:

- *Forborne* izloženost u statusu ispunjavanja obveza;
- *Forborne* izloženost u statusu neispunjavanja obveza.

Izloženost je klasificirana kao *forborne* u statusu ispunjavanja obveza u sljedećim slučajevima:

- Izloženost je u trenutku odobravanja *forborne* mjere bila klasificirana u statusu ispunjavanja obveza
- *Forborne* mjera nije utjecala na reklasifikaciju izloženosti u status neispunjavanja obveza
- *Forborne* izloženosti su izašle iz statusa neispunjavanja obveza

Gubitak statusa *forborne* moguć je uz ispunjenje sljedećih kriterija:

- Izloženost je u statusu ispunjenja obveza;
- Istekao je probni rok od 2 godine od ulaska *forborne* izloženosti u status ispunjavanja obveza;
- Izvršena su redovita plaćanja značajnog iznosa glavnice ili kamate za polovicu probnog razdoblja;
- Izloženost nema dane kašnjenja veće od 30 na kraju probnog razdoblja.

U sljedećoj tablici prikazane su *forborne* izloženosti Banke na dan 31. prosinca 2022.:

U tisućama kuna		<i>Forbearance</i> status na dan 31. prosinca 2022.		
		Bruto izloženost s <i>forborne</i> mjerama	<i>Forborne</i> izloženost u statusu ispunjavanja obveza	<i>Forborne</i> izloženost u statusu neispunjavanja obveza
Kredit i predujmovi		370.527	288.043	82.484

U tisućama kuna		<i>Forbearance</i> status na dan 31. prosinca 2021.		
		Bruto izloženost s <i>forborne</i> mjerama	<i>Forborne</i> izloženost u statusu ispunjavanja obveza	<i>Forborne</i> izloženost u statusu neispunjavanja obveza
Kredit i predujmovi		229.599	147.482	82.117

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

PORTFELJ U STATUSU NEISPUNJENJA OBVEZA / NPL

Kvaliteta kreditnog portfelja je osigurana povremenim pregledima i redovitim procesom monitoringa, čiji je cilj:

- identifikacija mogućih uzroka i potencijalnih prijetnji koje mogu utjecati na klijenta;
- poduzimanje radnji u sprječavanju pogoršanja kvalitete kreditnog portfelja;
- maksimizacija vjerojatnosti oporavka imovine Banke.

Rani indikatori rizika su važan dio upravljanja rizicima s ciljem izbjegavanja ili umanjenja mogućih gubitaka za Banku. Što se ranije identificiraju mogući negativni događaji te što su rješenja dosljednije provedena, veće su mogućnosti uspješnog restrukturiranja.

Ako se u procesu monitoriranja klijenta pojave naznake dužnikove nesposobnosti u ispunjenju obveza, kredit se delegira odjelu Restrukturiranja rizika.

Tablica prikazuje iznos izloženosti u statusu neispunjavanja obveza 2022. godine u odnosu na 2021. godinu:

U tisućama kuna	Bilančna izloženost	
	31.12.2022	31.12.2021
Portfelj u statusu neispunjavanja obveza	485.751	354.874

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**KREDITNI RIZIK (nastavak)****INSTRUMENTI OSIGURANJA**

Banka razlikuje tri osnovne kategorije instrumenata osiguranja:

- prvoklasni instrumenti osiguranja – visoko likvidni i kratkoročno utrživi (npr. depoziti, nekretnine, bankovne garancije itd.).
- adekvatni instrumenti osiguranja u vidu nekretnina i pokretnina i
- ostali instrumenti osiguranja (npr. ovršna izjava o zapljeni plaće).

Banka kontinuirano prati tržišnu vrijednost instrumenata osiguranja. Fer tržišnu vrijednost nekretnina kao instrumenata osiguranja na trenutnom neaktivnom tržištu teško je procijeniti s visokom razinom sigurnosti.

Izloženost kreditnom riziku i pokrivenost instrumentima osiguranja po kategorijama rizičnosti

U donjoj tablici prikazana je podjela izloženosti kreditnom riziku kroz skupine internih kreditnih ocjena i udjeli neosiguranog dijela izloženosti (izloženosti koje nisu pokrivene prvoklasnim instrumentima osiguranja).

	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
	Iznos izloženosti	Neosigurani dio izloženosti	Iznos izloženosti	Neosigurani dio izloženosti
Kategorija rizika – niska	5.102.854	72,84%	4.622.049	79,75%
Kategorija rizika – srednja	3.774.736	68,45%	4.442.054	65,93%
Kategorija rizika – visoka	521.090	76,31%	756.146	63,47%
Status neispunjavanja obveza	524.310	81,94%	650.021	86,39%
Bez interne kreditne ocjene	1.820	17,25%	2.305	100,00%
Ukupno	9.924.810	71,85%	9.974.576	72,87%

Prijeboj financijske imovine i financijskih obveza

Banka koristi sporazume o netiranju i ugovore za kredite uz financijsko osiguranje kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika. Navedeni instrumenti predstavljaju mogućnost neto podmirenja svih ugovora u slučaju neispunjavanja obveza bilo koje ugovorne strane. Kod derivata su iznosi imovine i obveza koji bi bili predmet prijeboja kao rezultat glavnog ugovora o prijeboju prikazani u stupcu Financijski instrumenti. Obilježje kredita uz financijsko osiguranje je istovremeno ugovaranje prodaje i kupnje vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao sredstvo osiguranja u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu. Učinci prijeboja po kreditima uz financijsko osiguranje prikazuju se u stupcu Nenovčana sredstva osiguranja primljena/dana. Sredstvo osiguranja predstavlja tržišnu vrijednost prenesenog vrijednosnog papira. Međutim ukoliko tržišna vrijednost sredstva osiguranja premašuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja/obveze kredita uz financijsko osiguranje tada se iznos zadržava na razini knjigovodstvene vrijednosti.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

KREDITNI RIZIK (nastavak)

Prijeboj financijske imovine i financijskih obveza

31. prosinca 2022.

Financijska imovina
koja je predmetom
sporazuma o
netiranju

Derivati

Ukupno

Bruto iznos financijske imovine	Financijski instrumenti	Primljena novčana sredstva osiguranja	Primljena nenovčana sredstva osiguranja	Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

Financijske obveze
koje su predmetom
sporazuma o
netiranju

Derivati

Primljeni repo
kredit/Kredit uz
financijsko osiguranje

Ukupno

Bruto iznos financijskih obveza	Financijski instrumenti	Dana novčana sredstva osiguranja	Dana nenovčana sredstva osiguranja	Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
-	-	-	-	-
189.887	-	-	(239.377)	(49.490)
189.887	-	-	(239.377)	(49.490)

31. prosinca 2021.

Financijska imovina
koja je predmetom
sporazuma o
netiranju

Derivati

Ukupno

Bruto iznos financijske imovine	Financijski instrumenti	Primljena novčana sredstva osiguranja	Primljena nenovčana sredstva osiguranja	Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
396	-	19.309	-	19.706
396	-	19.309	-	19.706

Financijske obveze
koje su predmetom
sporazuma o
netiranju

Derivati

Primljeni repo
kredit/Kredit uz
financijsko osiguranje

Ukupno

Bruto iznos financijskih obveza	Financijski instrumenti	Dana novčana sredstva osiguranja	Dana nenovčana sredstva osiguranja	Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
(21)	-	-	-	(21)
346.626	-	-	(386.688)	(40.062)
346.605	-	-	(386.688)	(40.083)

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

RIZIK LIKVIDNOSTI

Likvidnost odnosno sposobnost financiranja povećanja aktive i pravovremenog ispunjavanja obveza presudna je za kontinuiranu održivost i opstojnost Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti uključuje definiranje strategije za upravljanje ovom vrstom rizika na razini Banke, te omogućavanje učinkovitog praćenja razine likvidnosti za Upravu i viši menadžment, te implementaciju adekvatnog procesa za mjerenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti.

Banka ima pristup raznolikim izvorima financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata, uključujući različite vrste depozita građana i pravnih osoba, primljene kredite i dionički kapital. To povećava fleksibilnost izvora financiranja, smanjuje ovisnost o jednom izvoru i općenito umanjuje trošak financiranja.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta financiranja i fleksibilnosti kroz upotrebu obveza s različitim dospeljima. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u financiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva koji su postavljeni u skladu sa strategijom Banke. Uz to, Banka ima portfelj likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Banka usklađuje svoje poslovanje s obzirom na rizik likvidnosti sukladno zakonskim odredbama i internim politikama održavanja rezervi likvidnosti, usklađenosti imovine i obveza te limitima i ciljanim pokazateljima likvidnosti. Banka dnevno upravlja rezervama likvidnosti istovremeno osiguravajući zadovoljenje svih potreba njezinih klijenata.

Banka je izradila i redovito održava Pravilnik o upravljanju likvidnosti u kriznim situacijama u kojem su detaljno identificirani rani indikatori kriznih situacija, te odgovornosti i aktivnosti koje treba poduzeti u takvim slučajevima.

Kratkoročna likvidnost se prati na dnevnoj bazi. Odjel Upravljanje tržišnim rizicima je uspostavio proces mjerenja, praćenja i izvještavanja kratkoročne likvidnosti prema zahtjevima HNB-a, kao i prema zahtjevima propisanim internim politikama.

Banka dnevno izračunava i mjesečno izvještava o ispunjenju zahtjeva o likvidnosnoj pokrivenosti (LCR). Izračun se temelji na Delegiranoj uredbi komisije (EU) 2015/61, te Uredbi (EU) 575/2013.

LCR je kratkoročni likvidnosni pokazatelj koji osigurava da banka posjeduje adekvatnu zalihu visoko likvidne, lako utržive imovine, koja se u slučaju potrebe može brzo i bez većih gubitaka konvertirati u gotovinu, te u razdoblju od 30 dana financirati sve planirane i neplanirane novčane tokove.

LCR limit za Banku iznosi 100%. Banka je tijekom 2022. godine bila usklađena s navedenim limitom, osim u sanacijsko/tranzicijskom periodu od 25.02. do 25.03. 2022. te je nakon uspješno provedene tranzicije nastavila sa održavanjem razina likvidnosti u skladu s propisanim limitom.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**RIZIK LIKVIDNOSTI (nastavak)**

Likvidnosna pozicija Banke se također prati kroz procjenu potencijalnih učinaka specifičnih događaja i/ili promjene više financijskih faktora na likvidnost banke. U obzir se uzima unutarnje stanje kreditne institucije i vanjski faktori specifični za Banku.

Izračun se temelji na dvotjednom izvještaju likvidnosti koji pored ugovorenih stavki sadrži i projekcije likvidnosnih pozicija. Projekcije se dobivaju iz pojedinih poslovnih područja kao rezultat aktualnih poslovnih aktivnosti, te budžetiranih vrijednosti.

Provode se testiranja tri stresna scenarija:

- 1) **Scenarij krize Banke** (narušen ugled Banke – istovremeno je stanje na tržištu stabilno);
- 2) **Scenarij krize tržišta** (poremećaji na tržištu (smanjena likvidnost) – istovremeno je situacija u Banci stabilna);
- 3) **Kombinirani scenarij** (kombinacija dvaju navedenih scenarija).

Scenariji se implementiraju primjenom korektivnih faktora na određene pozicije, nakon čega se izračunava kumulativna neusklađenost likvidnosti koja se prezentira kao kumulativ razlike priljeva i odljeva u svakom vremenskom razredu. Dobivenoj krivulji pribraja se visoko likvidna imovina (likvidnosna pričuvna) koju čine gotovina, depoziti kod HNB-a, vrijednosni papiri, te raspoloživa obvezujuća linija Grupe. Razdoblje preživljavanja je razdoblje u kojem je Banka u stanju podmirivati svoje obveze bez dodatnih intervencija u strukturi aktive/pasive.

Sljedeća tablica prikazuje rezultate stres testa za 2022. i 2021. godinu:

31. prosinca 2022.

Scenarij	Pokazatelj	Do 5 dana	Od 5 dana do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci
Kriza Banke	Neusklađenost likvidnosti s likv.	1.287.343	1.172.558	(727.085)	(1.155.819)	(2.127.572)
Kriza tržišta	Pričuvom u milijunima HRK	1.228.005	1.160.730	(523.777)	(768.729)	(1.434.339)
Kombinirani		1.143.949	960.697	(978.397)	(1.451.226)	(2.503.504)

31. prosinca 2021.

Scenarij	Pokazatelj	Do 5 dana	Od 5 dana do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci
Scenarij Banke	Neusklađenost likvidnosti s likv.	1.415.909	1.273.700	648.433	(129.835)	(1.145.430)
Kriza tržišta	Pričuvom u milijunima HRK	1.386.713	1.304.939	913.666	389.013	(292.902)
Kombinirani		1.258.449	1.029.930	375.663	(482.336)	(1.592.021)

Dugoročna likvidnost se prati kroz ročnu strukturu imovine i obveza Banke koja se analizira kroz podatke korištene za izračun NSFR-a (zahtjev za stabilnim izvorima financiranja). Izračun se temelji na Uredbi (EU) br. 575/2013, a dizajniran je za poboljšanje srednjoročne i dugoročne likvidnosti tako da ograničava mogućnost kratkoročnog financiranja, te potiče poboljšanje ročne strukture aktive i pasive. Interni limit za NSFR postavljen je na 106%.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

RIZIK LIKVIDNOSTI (nastavak)

Analiza financijskih obveza

U donjoj tablici iskazana je ročna struktura nediskontiranih financijskih obveza Banke, pri čemu su uzeti u obzir najkraći mogući datumi dospijeća navedenih obveza. Financijske obveze bez ugovorenog dospijeća se smatraju financijskim obvezama na zahtjev.

2022.

Obveze

U tisućama kuna	Na zahtjev	Do 3 mjeseca	Dospjela od 3 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Depoziti drugih banaka	42.793	1.415.438	97.963	-	-	1.556.194
Depoziti klijenata	2.327.330	634.532	2.056.219	197.008	48.295	5.263.384
Posudbe	0	33.476	137.008	628.336	209.770	1.008.590
Obveze za najam	0	2.072	5.988	7.149	9.260	24.469
	2.370.123	2.085.518	2.297.178	832.493	267.325	7.852.637

2021.

Obveze

U tisućama kuna	Na zahtjev	Do 3 mjeseca	Dospjela od 3 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Depoziti drugih banaka	25.369	129.008	462.731	-	-	317.108
Depoziti klijenata	3.879.630	654.731	2.735.844	414.718	212.855	7.897.778
Posudbe	-	27.062	248.280	517.796	316.819	1.109.958
Obveze za najam	-	2.744	8.027	15.150	38.024	63.945
	3.904.999	813.545	3.154.882	947.664	567.698	9.388.789

U donjoj tablici iskazana su ugovorena dospijeća potencijalnih obveza Banke:

2022.

U tisućama kuna	Na zahtjev	Do 3 mjeseca	Dospjela od 3 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Garancije	988.146	-	-	-	-	988.146
Akreditivi	-	3.776	276	-	-	4.052
Neiskorišteni krediti	375.738	-	-	-	-	375.738
Ukupno na 31. prosinca 2021.	1.363.884	3.776	276	-	-	1.367.936

U tisućama kuna	Na zahtjev	Do 3 mjeseca	Dospjela od 3 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Garancije	486.320	-	-	-	-	486.320
Akreditivi	-	5.349	9.288	-	-	14.637
Neiskorišteni krediti	412.545	-	-	-	-	412.545
	-	-	-	-	-	-
Ukupno na 31. prosinca 2020.	898.865	5.349	9.288	-	-	913.502

TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik predstavlja rizik promjene fer vrijednosti budućih novčanih tokova financijskih instrumenata, uslijed promjena u tržišnim varijablama kao što su kamatne stope, tečaj i cijene dionica.

TRŽIŠNI RIZIK – KNJIGA TRGOVANJA

Upravljanje tržišnim rizikom u knjizi trgovanja Banke temelji se na metodologiji koju je propisala Hrvatska narodna banka (HNB) i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA), na smjernicama matične banke te na internim politikama.

Za svaku vrstu financijskih instrumenata u portfelju namijenjenom trgovanju definirani su odgovarajući limiti, ovisno o rizicima kojima su ti instrumenti izloženi.

Limiti volumena i limiti za maksimalne gubitke propisani su i predmet su dnevne kontrole.

Na kraju 2022. godine u knjigu trgovanja bile su uključene državne obveznice dok izloženosti u valutnim izvedenicama nije bilo.

Kapitalni zahtjev za izloženosti prema tržišnom riziku u knjizi trgovanja se izračunava na temelju metodologije propisane Uredbom (EU) br. 575/2013.

TRŽIŠNI RIZIK – BANKOVNA KNJIGA

Tržišni rizici u bankovnoj knjizi uključuju valutni rizik, rizik promjene kamatne stope i rizik promjene cijene dionica (rizik promjene cijene dionica u bankovnoj je knjizi zanemariv).

Rizik promjene kamatne stope

Rizik promjene kamatne stope predstavlja izloženost Banke nepovoljnom kretanju kamatnih stopa. U bankarstvu je prihvaćanje ove vrste rizika uobičajeno, međutim, previsoka razina takvog rizika može predstavljati veliku prijetnju po prihode i kapitalnu osnovicu Banke. Primarni oblik rizika promjene kamatne stope jest rizik ročne neusklađenosti koji proizlazi iz razlika u dospeljima kod stavaka imovine, obveza i vanbilance s fiksnom kamatnom stopom te razlike u datumu sljedeće promjene kamatne stope kod stavaka s promjenjivom kamatnom stopom, čija je promjena vezana uz referentnu kamatnu stopu. Upravljanje rizikom promjene kamatne stope temeljeno je na vlastitoj SAS aplikaciji koja omogućava podlogu za mjerenje navedenog rizika te detaljnu analizu izloženosti Banke riziku promjene kamatne stope.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

TRŽIŠNI RIZIK – BANKOVNA KNJIGA (nastavak)

Osjetljivost na promjenu kamatnih stopa

Osjetljivost zarade na rizik promjene kamatne stope odnosi se na efekt projiciranih promjena kamatne stope na neto kamatni prihod u godini dana. U donjoj tablici iskazana je osjetljivost neto kamatnog prihoda Banke u slučaju promjene kamatnih stopa za ± 200 baznih bodova za EUR i za HRK. Osjetljivost ostalih valuta nisu uzete u obzir zbog nematerijalnog efekta neto kamatnog prihoda.

2021.				
Valuta	Povećanje u b.b.	Osjetljivost neto kamatnog prihoda	Smanjenje u b.b.	Osjetljivost neto kamatnog prihoda
		U tisućama kuna		U tisućama kuna
HRK	+200	457	-200	(197)
EUR	+200	(4.363)	-200	2.285
2021.				
Valuta	Povećanje u b.b.	Osjetljivost neto kamatnog prihoda	Smanjenje u b.b.	Osjetljivost neto kamatnog prihoda
		U tisućama kuna		U tisućama kuna
HRK	+200	2.039	-200	(2.978)
EUR	+200	(7.135)	-200	4.684

Kako bi se izračunao efekt na neto kamatni prihod, kamatno osjetljiva imovina i obveze se klasificiraju na sljedeći način:

- imovina i obveze s fiksnom kamatnom stopom prema dospelju;
- imovina i obveze s varijabilnom kamatnom stopom prema datumima promjene kamatne stope;
- imovina i obveze s kamatnom stopom čije dospelje ili datum ponovnog utvrđivanja kamate nije poznato, alocirani su u vremenske razrede sukladno pretpostavkama koje se temelje na povijesnim podacima i specifičnostima tržišta.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

TRŽIŠNI RIZIK – BANKOVNA KNJIGA (nastavak)

Rizik promjene tečaja (valutni rizik)

Banka je izložena riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih, investicijskih aktivnosti i aktivnosti trgovanja. Banka upravlja rizikom promjene tečaja kroz postavljanje limita za valutnu izloženost i praćenje izloženosti u odnosu na te limite. Prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, izloženost valutnom riziku se kontrolira redovito za cijelu bilancu i vanbilancu denominiranu u ili vezanu uz strane valute. Svoje poslovne aktivnosti Banka usmjerava primarno nastojeći minimalizirati neusklađenost između stavki imovine i obveza denominiranih u strane valute ili vezanih uz strane valute, usklađujući redovno poslovanje prema kretanjima na tržištu.

Imovina	31 Prosinac 2022				31 Prosinac 2021
	HRK	EUR	Ostalo	Ukupno	
Gotovina i sredstva kod Hrvatske narodne banke	985.725	247.462	4.027	1.237.214	2.009.014
Plasmani i krediti drugim bankama	5.883	4.457	29.220	39.560	890.635
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	89.726	-	-	89.726	119.513
Financijska imovina po ATR	-	11.427	-	11.427	0
Kreditni i predumovi klijentima	2.918.618	4.298.840	16.540	7.233.998	7.131.609
Financijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	296.825	214.663	-	511.488	693.816
Ukupno imovina	4.296.777	4.776.848	49.787	9.123.412	10.844.587
Obveze					
Depoziti banaka	846.807	709.387	-	1.556.194	8.009.916
Financijske obveze po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-	-	-	203.640
Depoziti klijenata	2.349.396	2.682.538	231.450	5.263.384	739.266
Posudbe	674.763	333.827	-	1.008.590	209.877
Podređene obveze	-	203.703	-	203.703	78.260
Ukupno obveze	3.870.966	3.929.455	231.450	8.031.871	9.240.959

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**Osjetljivost na promjenu tečaja**

Osjetljivost na valutni rizik se izračunava kao nepovoljan efekt promjene u tečaju na ukupnu izloženost. U donjoj tablici iskazane su strane valute prema kojima je Banka značajno izložena te ukupan efekt promjene tečaja tih valuta na račun dobiti i gubitka.

31. prosinca 2022.			31. prosinca 2021.		
	Promjena tečaja	Utjecaj na RDG (u tisućama kuna)		Promjena tečaja	Utjecaj na RDG (u tisućama kuna)
EUR	5%	(31.448)	EUR	5%	(488)

Krajem 2022 godine proces EUR konverzije stvorio je nedostatnu likvidnost EUR-a na tržištu i stoga je Banka značajno povećala svoju izloženost u EUR te zauzela dugu poziciju u navedenoj valuti.

UPRAVLJANJE OPERATIVNIM RIZIKOM

Operativni rizik obuhvaća rizik od gubitaka nastalih kao posljedica neadekvatnih ili grešaka internih procesa (procedura), djelatnika, sustava ili vanjskih događaja uključujući pravni rizik. Banka kontinuirano poboljšava sustav upravljanja operativnim rizikom sukladno Basel II i III okviru, propisima lokalnih regulatora i pravilima Grupe.

Godišnje revidiranje internih dokumenata za upravljanje operativnim rizicima je redovno provođeno, te su djelovi usklađeni s metodologijom Grupe.

Analiza operativnih rizika (Samoprocjena operativnih rizika i kontrola) provodi se u Banci na godišnjoj bazi, čime su prepoznati potencijalno najrizičniji procesi s aspekta operativnog rizika te su isti podvrgnuti dubljoj analizi i po potrebi definirane su dodatne kontrole i mjere za smanjenje rizika. Gdje se to pokazalo potrebnim, Banka je implementirala dodatne kontrole i mjere za ublažavanje i smanjenje rizika.

Sukladno smjernicama Grupe, Banka vrši procjenu rizika za nove proizvode Banke.

Dodatno se ulaže trud u podizanje svijesti o operativnim rizicima općenito kroz edukacije i također kao dio redovnih internih edukacija novih djelatnika. Implementirali smo novi kanal edukacije za operativne rizike – „on-line OpRisk testing“. Edukacije provodi odjel Upravljanja operativnim rizicima.

Događaji uzrokovani operativnim rizikom bez obzira da li su rezultirali gubitkom za Banku prikupljaju se u OpRisk bazi. Na osnovu tih podataka definiraju se dodatne moguće mjere/kontrole za smanjenje operativnih rizika. Implementirane su promjene u procesu prikupljanja događaja nastalih od operativnog rizika i izvješćivanje o tim događajima kako bi bili u skladu s grupnom metodologijom. Banka je uspostavila i redovito održava sustav ranog upozoravanja - Ključni pokazatelji rizika (Key Risk Indicators - KRI) koji je razvijen na nivou Grupe. Ključni pokazatelji rizika uključeni su u izvješćima o operativnom riziku.

UPRAVLJANJE OPERATIVNIM RIZIKOM (NASTAVAK)

Banka redovito revidira kvalitetu eksternaliziranih usluga u cilju kvalitetnog upravljanja rizikom proizašlim iz eksternalizacije pojedinih aktivnosti. Banka redovito informira HNB o namjeri eksternalizacije materijalno značajnih aktivnosti Banke (sukladno Odluci o eksternalizaciji HNB-a). Upravljanje prijevarama kao i sve aktivnosti vezane za prijevare uspostavljeno je pod upravljanjem operativnim rizikom. Izračun kapitalnog zahtjeva za operativne rizike se provodi jednom godišnje (standardizirani pristup sukladno Basel II regulativi), a o rezultatima se informira matrica i HNB.

OBAVIJESTI O ZAŠTITI OKOLIŠA

U svojem poslovanju Banka dosljedno i ustrajno poduzima sve mjere potrebne za zaštitu okoliša i svoje djelovanje obavlja tako da niti na koji način ne šteti okolišu. Banka sustavno prati sve promjene u ovom području i svoje aktivnosti prilagođava tim promjenama.

U zaštiti okoliša Banka vodi brigu o vlastitim aktivnostima, ali i o aktivnostima svojih klijenata, pa u projektima koje financijski prati obraća posebnu pozornost i na mjere za zaštitu okoliša.

OBAVIJEST O STJECANJU VLASTITIH DIONICA

U razdoblju na koje se odnosi ovo Izvješće Banka nije stjecala vlastite dionice i ne posjeduje vlastite dionice.

Strategija HPB d.d. kao matičnog društva HPB grupe

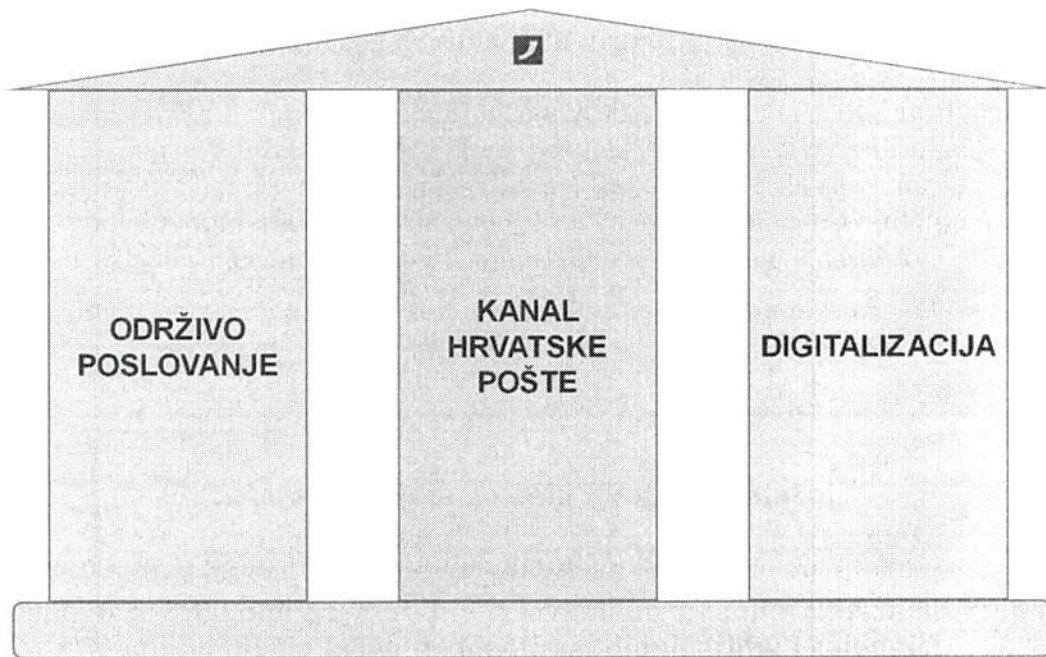
Poslovni model HPB d.d. temelji se na poslovanju sa stanovništvom i poduzetništvom, pri čemu se preferiraju manje izloženosti kako bi se postigla što veća diverzifikacija portfelja, uz primjenu najviših standarda u upravljanju rizicima. Kako bi ostvarila ambiciozne ciljeve, HPB je u 2021. godini redefinirala strateške stupove razvoja, kako bi se ostvarile pretpostavke za poslovanje u skladu s njenom misijom i vizijom, kako je prikazano u nastavku.

MISIJA

Stvaramo uvjete za bolji život u Hrvatskoj.

VIZIJA

Banka u hrvatskom vlasništvu s relevantnim tržišnim utjecajem koja na najbolji način brine o klijentima, dioničarima i zajednici.

Održivo poslovanje

Ogromni izazov globalnog zatopljenja i klimatskih promjena pred sve subjekte koji mogu učiniti razliku stavlja odgovornost da daju svoj doprinos promjenama. U skladu s tim, HPB je prepoznala potrebu za jačim uključenjem ESG rizika u okvir upravljanja rizicima i upravljanja kapitalom. Mjere koje će se implementirati u idućem razdoblju temeljiti će se na podršci klijentima s tehnološki naprednim i održivim poslovanjem, koji se manje oslanjaju na ugljik te upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora. Dodatno, HPB će u poslovanju preferirati klijente koji posluju na etičnoj bazi i koriste operativni model temeljen na dobrom i stabilnom korporativnom upravljanju.

Kanal Hrvatske pošte

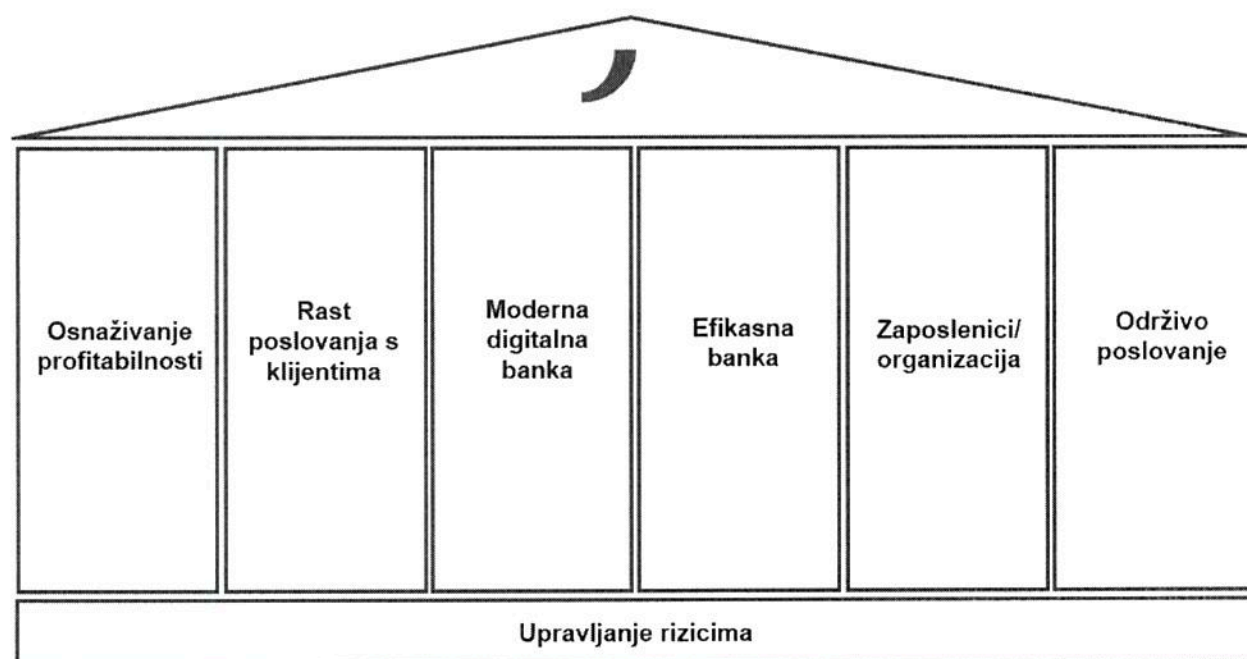
Mreža Hrvatske pošte kao ugovorena eksternalizirana mreža je razlikovni potencijal HPB koji joj omogućava potpunu teritorijalnu pokrivenost na cijelom teritoriju RH. Ugovorna, informatička i vlasnička povezanost temelj su najveće mreže poslovnica u Hrvatskoj, a koja se koristi za ugovaranje prodaju dijela financijskih proizvoda iz palete HPB. Širenje usluga HPB u mreži HP doprinijet će rezultatima oba strateška partnera i koristiti klijentima.

Digitalizacija

Digitalizacija kao sveprisutna pojava predstavlja fokus Banke na praćenju trendova u bankarskom poslovanju i nebankovnoj konkurenciji s jedne strane, te pravovremenom prepoznavanju sve rafiniranijih potreba klijenata s druge. Digitalizacija za kreditne institucije više nije prednost, nego preduvjet opstanka, te će se provoditi iz dva aspekta: (i) aspekt klijenta, koji se odnosi na funkcionalnosti proizvoda i usluga, i (ii) interni aspekt, koji se odnosi na automatizaciju i procesnu efikasnost.

STRATEGIJA NOVE HRVATSKE BANKE

Vlastita postojeća strategija kojom će se omogućiti daljnji rast i razvoj Banke, sa ciljem jačanja njezine ukupne pozicije na hrvatskom bankarskom tržištu u procesu je usklađenja s HPB grupom.

Poslovni model temelji se na strateškim stupovima:

I. Osnaživanje profitabilnosti, sa fokusom na:

- povećanju marže/visokoprofitabilnim proizvodima i poslovima;
- stabilnost baze financiranja (povećanje depozita i baze primarnih klijenata);

- povećanju transakcijskih poslova, cross-selling potencijala i prihoda od naknada i provizija;
- optimalnoj raspodjeli kapitala i povećanju povrata na kapital.

II. Rast poslovanja s klijentima, sa fokusom na:

- ciljne proizvode i kombinaciju kanala prodaje, sa ciljem povećanja broja klijenata i volumena portfelja;
- povećanje razine i kvalitete usluge;
- unaprjeđenje procesa i korisničkog iskustva, poticanje izvrsnosti u odnosu prema klijentima i jačanje aktivnosti zadržavanja postojećih klijenata; proširenje prodajnih kanala;
- proširenje suradnje sa poslovnim partnerima;
- izgrađena prepoznatljivost novog brenda.

III. Moderna digitalna banka, sa fokusom na:

- daljnjem razvoju digitalnih rješenja uz implementaciju najnovih trendova na tom području;
- jednostavnom i ugodnom korisničkom iskustvu za klijenta;
- optimizaciji informatičkih sustava i pojednostavljenju informatičke infrastrukture.

IV. Efikasna banka, sa fokusom na:

- automatizaciji procesa i robotizaciji;
- upravljanju poslovnim procesima;
- potencijalima za optimizaciju troškova, uključujući projekte povećanja učinkovitosti u poslovnoj mreži i bezpapirnom poslovanju.

V. Zaposlenici/organizacija, sa fokusom, na:

- retencija zaposlenika, posebice ključnih za projekt uvođenja eura te integraciju;
- prepoznavanju i upravljanju najtalentiranijim zaposlenicima;
- zadržavanju kvalitetnih zaposlenika
- razvoju i jačanju ključnih kompetencija zaposlenika;
- povećanju angažmana zaposlenika.

VI. Zajednički preduvjet za ostvarenje strateških stupova jest **upravljanje rizicima**, sa fokusom na unaprjeđenju strategija učinkovitosti u naplati, na sklonosti riziku i na optimizaciji troškova rizika. U fokusu će biti održavanje kvalitetne rizične strukture klijenata i portfelja, a temeljem Bančine Strategije upravljanja rizicima kojom se osigurava da se svi značajni rizici u koje Banka ulazi kroz tekuće i planirane poslovne aktivnosti prepoznaju već u ranoj fazi i da se tim rizicima učinkovito upravlja, kako bi se osigurao odgovarajući povrat usklađen sa rizikom i kapitalna pokrivenost.

VII. Aspekt održivog poslovanja i upravljanja **ESG** rizicima.

POSEBAN STRATEŠKI FOKUS TIJEKOM 2023. GODINE ZA NOVU HRVATSKU BANKU

Tijekom 2023. godine aktivnosti će biti fokusirane na integraciju s HPB-om.

U cilju provedbe provedbi aktivnosti integracije do pripajanja, naglasak će biti na rebrandingu, internoj i eksternoj komunikaciji, strukturiranju upravljačkog, regulatornog i financijskog izvještavanja za potrebe matice i izvještavanja HNB i Zagrebačke burze, kao i prilagodbi procesa strateškog upravljanja Bankom, što se posebice odnosi na aspekt održivog poslovanja i upravljanja ESG rizicima.

Uprava:

		
Tadija Vrdoljak Predsjednik Uprave	Boris Bekavac Član Uprave	Ognjen Brakus Član Uprave